

norsk filatelistisk tidsskrift

AV INNHOLDET: Fikk først se brevet i NFT 43 år senere!, s. 330 • 40-blokk av Nk. nr. 54 III er nå funnet i Bergen, s. 332 • Specimen-merker til Frimerkets Dag i år, s. 334 • Norge nr. 1 i sammenhengende enheter, s. 336 • Nytt vellykket seminar omkring norsk filateli, s. 338 • Ny «Filatelistisk Årbok» klar til Frimerkets Dag, s. 340 • Skip og post i lokale ruter i Trøndelag (Del 1): Pionertiden, s. 344 • Netto-opplag for OFF.SAK-merkene, s. 351 • Håndbok-nytt, s. 356 • Posthornutgavene 1879—1883, Del 2: Posthistorie og filateli, s. 360 • NYTT om nye frimerker, Postkassen, Oss små-samlere imellom m.m. Tilsammen 48 sider.

KJØP FRIMERKER MED OMTANKE

**Kjøp norske frimerker til
faste priser fra landets ledende tilbudsliste.**

- *Frimerker, stemplet og ustemplet i alle prisklasser.*
 - *Hvert merke med en grundig beskrivelse.*
- *Flere hundre bilder så du kan se hva du kjøper.*

*Prislisten utkommer 4 ganger i året
og prisene er meget konkurransedyktige.*

*Om du ikke allerede står på adresselisten
så be om å få vår siste tilbudsliste tilsendt – gratis!*

Naturligvis kjøper vi også frimerker kontant.

HANS RODE A/S

Bogstadveien 3, 0355 Oslo 3
Telefon: (02) 57 51 94.

SPECIALTILBUD — Norge postfrisk

fra TORE G. SOLHEIM

Enkeltmerker — Fireblokker

		**	田			**	田
1940 Løve							
229	1,00 kr. grønn	10,00	40,00	267	14 øre oransje	14,00	55,00
230	1,50 » mørk blå	15,00	60,00	268	15 » gråoliv.	5,00	20,00
231	2,00 » rød	15,00	60,00	268a	15 » brunoliv.	4,00	15,00
232	5,00 » dypfiolett	30,00	120,00	269	30 » blå	12,00	50,00
1940 Nansen II							
233	10+10 øre grønn	15,00	60,00	270	35 » lilla	8,00	30,00
234	15+10 » rødbrun	30,00	110,00	271	40 » gråsort	120,00	500,00
235	20+10 » rød	5,00	20,00	272	50 » brunrød	3000,00	13000,00
236	30+10 » blå	15,00	60,00	273	60 » blå	10,00	40,00
1940—1941 Posthorn og Løve III uten vannmerke							
237	1 øre gråoliv.	1,00	4,00	Uten vannmerke			
238	2 » brunoker	1,00	4,00	274	1 øre gråoliv.	3,00	10,00
239	3 » oransje	1,00	4,00	275	2 » brunoker	3,00	10,00
240	5 » rødliga	3,00	12,00	276	3 » oransje	3,00	10,00
241	7 » grønn	4,00	15,00	277	5 » rødliga	3,00	10,00
242	10 » blågrønn	3,00	12,00	278	7 » grønn	10,00	40,00
243	12 » fiolett	7,00	30,00	279	10 » blågrønn	3,00	10,00
144	14 » oransje	15,00	60,00	280	12 » fiolett	10,00	40,00
245	15 » brunoliv.	4,00	15,00	281	15 » brunoliv.	20,00	80,00
246	20 » rød	4,00	15,00	282	20 » rød (Pl. I)	3,00	10,00
247	25 » brun	15,00	60,00	283	25 » brun	4,00	15,00
248	30 » blå	18,00	70,00	284	30 » blå	6,00	25,00
249	35 » fiolett	20,00	80,00	285	35 » fiolett	4,00	15,00
250	40 » gråsort	15,00	60,00	286	40 » gråsort	4,00	15,00
251	50 » rødbrun	15,00	60,00	287	50 » rødbrun	8,00	30,00
252	60 » blå	15,00	60,00	288	60 » blå	17,00	70,00
Luftpost II uten vannmerke							
253	45 øre blå	4,00	15,00	289	1,00 kr. grønn	10,00	40,00
1941 Hålogaland							
254	15+10 øre mørkblå	12,00	45,00	290	1,50 » mørkblå	40,00	160,00
1941 Redningsselskapet							
255	10+10 øre grønn	10,00	40,00	291	2,00 » rød	120,00	500,00
256	15+10 » mørkbrun	15,00	60,00	292	5,00 » dyp fiolett	250,00	1000,00
257	20+10 » rød	4,00	15,00	1941 Automatmerke Hvit V			
258	30+10 » mørkblå	30,00	120,00	293	10 øre grønn	10,00	
1941 Legion							
259	20+80 øre karmin	600,00	2500,00	1941 Snorre Sturlason			
1941 Universitetsjubileum							
260	1 kr. olivengrønn	350,00	1400,00	294	10 øre grønn	3,00	15,00
1941 Kurserende utgaver med overtr. V							
Med vannmerke							
261	1 øre gråoliv.	5,00	20,00	295	15 » brun	4,00	15,00
262	2 » brun	5,00	20,00	296	20 » rød	3,00	15,00
263	3 » oransje	25,00	100,00	297	30 » blå	10,00	40,00
264	5 » rødliga	6,00	25,00	298	50 » fiolett	10,00	40,00
265	7 » grønn	8,00	30,00	299	60 » blå	12,00	50,00
266	10 » blågrønn	90,00	350,00	1942 Quisling			
1942 Nordraak							
302	10 øre grønn	10,00	40,00	300	20+30 øre brunrød	50,00	200,00
303	15 » brun	10,00	40,00	301	20+30 » brunrød	50,00	200,00
304	20 » rød	10,00	40,00	1942 Rikstinget			
305	30 » blå	10,00	40,00	306	20+30 øre brunrød	3,00	15,00
1942 J. H. Wessel							
307	15 øre brun	3,00	10,00	1942 J. H. Wessel			
308	20 » rød	3,00	10,00	307	15 øre brun	3,00	10,00
				308	20 » rød	3,00	10,00

Ny handlerkatalog kr. 25,00 inkl. porto.

TORE G. SOLHEIM

Box 2662 St. H., Oslo 1 — Butikk: Nordahl Bruns gt. 3. Telefon 20 30 83

Høstens store AUKSJON!

Det er en fantastisk auksjon vi har fornøyelsen av å åpne sesongen med. En av våre største overhodet og den absolutt mest internasjonale. **Storbritania og Samveldet** med bl.a. «The Viking Collection» (engelske brev) og utstillings-samlingen «New South Wales», **Tibet** med f.eks. Dalai Lama-brev, og et fantastisk fargefeiltrykt helark fra **Nepal** er noen av de utenomnordiske høydepunktene. Men hovedvekten ligger tross alt på **Skandinavia** og ikke minst på **Sverige** og **Danmark**. Vi kan her nevne «Ex Engellau» og utstillingssamlingen fra Færøylene. Auksjonen inneholder både et godt singlemateriale og prisbelønte genuine samlinger og spennende poster.

Bestill katalogen idag!

Kun den kan gi Dem en fullstendig oppfatning av auksjonsinnholdet. Katalogen, som er rikt illustrert og i 4-farger, kom ut i begynnelsen av september. Er De ikke allerede abonnent, så send inn Skr. 50,-. De får da våre kataloger og resultatlister i minst 1 år fremover, også de fra Skandia-Postillonen A/S. Løsnummerpris Skr. 20,- pr. stk.

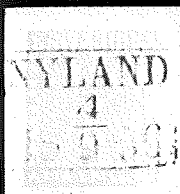
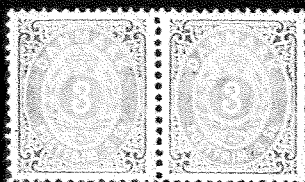
Auksjonen finner sted 4.—5. oktober

POSTILJONEN AB

Box 4118, S-203 12 Malmö, Sverige, Tel. 040-722 90

Besøksadresse: Södra Tullgatan 3, Malmö

Postgiro: Stockholm 63 70 11-8, Telex 32602 postil s

Disse dristige menn i de farlige fly...

Sverige presenterer sine flypionerer i en interessant frimerkeblokk med fem merker som utgis 13. oktober, samtidig med feiringen av Frimärkets Dag over hele Sverige. "Svensk Flyghistoria" heter blokken, der merkenes verdier er kr 4×1.90 og kr. 1×2.70. Blokken koster SEK 12.–, hvorav 1.70 går til støtte av filatelivirksomheten.

Satellitprosjektet Viking, som bl.a. skal samle data i forbindelse med forskningen om nordlysets opprinnelse, er temaet for to jubileumsfrimerker med verdiene henholdsvis kr. 1.90 og 3.20. De utgis også 13. oktober 1984, i likhet med to maksikort à kr. 14.– pr. sett (art-nr 8440.70), som selges i tiden 13. oktober 1984–28. februar 1985.

Blokken selges bare i kort tid. Bestill derfor nå! Salgstid: 13. oktober–31. desember 1984. Bestill ved å betale inn SEK 12.– pr. blokk (art-nr 8438.60) eller SEK 14.– pr. førstedagsbrev (art-nr 8438.00) til vår norske postgirokonto 199 27 67. *Obs! Siste bestillingsdag for førstedagsbrev er 13. oktober 1984.*

PFA Postens Frimärksavdelning S-105 02 STOCKHOLM, Sverige

Send gratis det informasjonsmateriell som jeg har satt kryss ved.

- ☐ BULLETIN PFA, ca 10 nummer pr år om svenske frimerkenyheter
- ☐ „Frimärkshäften, ett spännande samlarområde“, 12 siders brosjyre
- ☐ „Ett frimärke blir till“, 16 siders brosjyre
- ☐ Informasjon om abonnemang

Navn _____

Adresse _____

Postadresse _____

Skriv tydelig

nft

VI KOMMER TILL OSLO!

**På vår höstauktion har vi fått
förtroendet att stycka
en fantastisk samling
norska skillingbrev med
unika frankeringar.**

Totalt utropsvärde 1,5 miljoner kronor.

**Vi visar dessa objekt på
Hotel Bristol i Oslo
Lördagen den 6 okt 1984.**

Välkommen

Bengt Lilja

**Box 4220 S-203 13 Malmö
Tel: 40-13 71 05**

SPAR PENGE, KØB HOS OS!

FÆRØERNE

Årsmapper

1975/76	1000,00
1977	105,00
1978	75,00
1979	60,00
1980	24,00
1981	32,00
1982	32,00
1983	69,00

FÆRØERNE

1 kr skib AFA NR. 18 stemplet.
29,00

FÆRØERNE

Hefte nr. 1
PR. HEFTE 45,00

FÆRØERNE

FDC Vædder AFA NR. 36
TILBUD: 39,00

GRØNLAND

Årsmapper

1977 1	69,00
1977 2	40,00
1977 3	28,00
1978	28,00
1979	28,00
1980	22,00
1981	42,00
1982	25,00
1983	70,00

GRØNLAND

nr. 56 stemplet
AFA PRIS 90,00
TILBUD 30,00

NORGE

forfatterjubilæer souvenirark
HK 918—19
PR. MINIARK 120,00

NORGE

FDC samling fra 1942 og frem,
mange gode, FDC katalogpris
over 2100,00

TILBUD: 895,00

NORGE

Miniark posthorn FDC
TILBUD 29,00 pr. stk

NORGE

Interjunex stemplet
PR. SÆT 35,00

NORGE POSTFRISK

Dr. Märtha HK nr. 441—42
PR. SÆT 30,00

NORGE

NORWEX Blok I, II, III på FDC
TILBUD 99,00

NORGE POSTFRISK

London HK nr. 331—38
TILBUD 22,00

NORGE

Olympiske vinterleker på FDC
TILBUD 99,00

NORGE FRIMÆRKEHEFTER

Europa 1977 HK. nr. 790—91
HK pris: 150,00
TILBUD: 89,00

NORGE

FDC verdensflygtning
HK Nr. 483—484
TILBUD: 99,00

ISLAND POSTFRISK

Verdensudstilling overtryk 1940
AFA 2200,00
TILBUD 1100,00

NORGE

FDC skib HK nr. 485—489
TILBUD: 100,00

NORGE POSTFRISK

Niels Henrik Abel
HK nr. 172—75
HK Pris: 136,00
TILBUD: 99,00

NORGE

Legion HK nr. 259.
let hengslet
TILBUD: 399,00

ISLAND 1957—1973

22 forskellige FDC, mange
gode.
Katalogværdi 346,00
TILBUD: 129,00

DANMARK

HAFNIA BLOK I, II, III
AFA PRIS 152,00
TILBUD: 70,00

NORSKE ÅRSMAPPER

1969	625,00
1970	500,00
1971	420,00
1972	250,00
1973	200,00
1974	110,00
1975	115,00
1976	90,00
1977	90,00
1978	85,00
1979	85,00
1980	35,00
1981	70,00

Enkelte af årssettene forefindes
kun i få ekspl. Hurtig bestilling
tilrådes.

Alle priser er Nkr. Forudbetaling til giro 1 99 89 96 (Oslo) + 15,00 kr. (porto).
Ellers sendes i postopkrav.

Har DE fået vores gratis

SALGSKATALOG

som indeholder tilbud på bla. Færøerne, Grønland, Norge, Island, Finland m.v.
Katalog nr. 7 1984 udkommer medio 15. sep.

CN FRIMÆRKER

v/ Claus Nielsen
BOKS 248, DK-4000 ROSKILDE

Fabelaktig
HELE VERDEN

**vil bli presentert på vår 37. offentlige auksjon
24.—27. oktober 1984**

HOTEL INTERNATIONAL, ZÜRICH-OERLIKON

Inkludert mange prisvinnende samlinger og flere bo.

Høydepunktene inkluderer klassisk **Grekenland** (**Maximus Del 3**, også med en imponerende samling av «Small Heads»), hodestående midtfelt fra hele verden, **Kina** med «Mandarin»-samlingen av «store dragoner», **Italienske Stater** og da spesielt Lombardy-Venezia og Sicilia, **Frankrike** inkludert den Hitschke samling, **Flypost** fra et stort verdensomfattende bo, **Argentina** inkludert Fanelli-samlingen, **Paraguay** med Weisz-samlingen Del 2, **USA** klassiske brev spesielt fra Orienten, **Sveits** kantonutgaver og klassiske brev, **Det Britiske Samvelde** sterk i GB, Kypros og Nova Scotia, **Luxembourg** klassiske brev, **Østerrike**, også samlinger og store handlerlots, etc.

Auksjonen er delt i to kataloger (No. 4+5).

No. 4: Oversjøiske land + flypost. No. 5: Europa.

Postauksjon: Katalog 6 — Hele verden (siste dag 27. oktober 1984).

Katalog 4, 5 eller 6: Hver Sfrs. 20,- flypost inkludert.

DAVID FELDMAN S.A.

Case Postale 81, 1213 Onex, Geneva, Switzerland

Office: 175, route de Chancy, Geneva, Switzerland

Telephone: 57 25 30 (3 lines) **TELEX 422 757 DFSA CH**

5.10. 1984

FRIMERKETS DAG

SOUVENIRPAKNING «UKEPRESSEN 150» «SPECIMEN» OVERTRYKK

Frimerkets
dag
1984

Frimerkene er utgitt 5.10. 1984
til Norsk ukepresses 150-års
jubileum.
Kunstner: Knut Løkke-Sørensen
Trykk: Norges Banks Seddel-
trykkeri.

Specimen-merkene er ikke
gyldige til frankering.
Produsert i begrenset opplag for
Norsk Filatelistforbund.

I anledning av Frimerkets Dag 1984 har Postverket i samarbeid med Norsk Filatelistforbund fremstilt et begrenset antall souvenirpakninger. Disse inneholder en serie «Ukepressen 150 år» postfrisk, samt en serie av de samme to merker overtrykt SPECIMEN.

SPECIMEN-merkene blir bare solgt i disse mappene, og er ikke frankeringsgyldige. Prisen er kr. 20,- pr. mappe.

Salget starter ved de forskjellige Frimerkets Dag-arrangementene 5. oktober 1984. Bestilling kan også skje over postgiro til

FRIMERKETS DAG

Norsk Filatelistforbund
OSLO 1
postgirokonto 2 32 46 71.

Souvenirpakningen sendes ikke mot postoppkrav og kan også bestilles hos Postens Filatelitjeneste.

Salget skjer til opplaget er utsolgt, dog ikke lenger enn til 31.12. 1984.

NUMMER 7
SEPTEMBER 1984
43. ÅRGANG

norsk filatelistisk tidsskrift

ANSVARLIG REDAKTØR: ERLING SJONG

nft

utstillinger

Regional utstilling i Molde

Molde Filatelistklubb arrangerer en regional frimerkeutstilling i Molde i tiden 15.—17. november i år. Alle medlemmer av frimerkeklubbene i Møre og Romsdal har anledning til å delta. Man håper gjennom dette tiltaket å trekke frem utstillings-samlere også fra denne landsdelen. Hittil har man i Møre og Romsdal kun hatt klubb-utstillinger, henholdsvis i Ålesund og Kristiansund. Til den regionale utstillingen har man lånt 50 utstillingsrammer gjennom Nordenfjeldske Filatelistforening, og arrangørene regner med å fylle disse rammene.

Ekspedisjon til Antarktis også i vinter

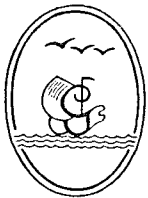
«Polarbjørn» skal være ekspedisjonsfartøy til Antarktis for en fransk ekspedisjon, og den går fra Norge i begynnelsen av oktober. Post som skal med må derfor være Ørnulf Lauritzen ihende seinest 5. oktober 1984 om en skal være sikker på at man får den med. Brevene må være frankert med norsk utenlandsporto, og de blir postlagt som Paquebot-post i første havn på vei nordover. Brev som en vil ha med sendes:

Polarpost
v/Ørnulf Lauritzen
Postboks 6348 Etterstad
0604 OSLO 6

Gebyret på kr. 10,- pr. konvolutt bes innbetalt til postgiro 5 10 37 34

Sensasjonelt innleveringstilbud til høstauskjon i Tromsø. Gratis (0% provisjon) for lots over 5000,- til innlevering. 10% provisjon for lots mellom 200,- og 5000,- i tilslagsum. Sammenlign gjerne våre provisjoner med andre firma. Innleveringsstopp 30. september d.å. Forsikring.

Skriv til: **Auksjon Nord, Box 518, 9001 TROMSØ**, eller ring 083/85 201 for nærmere informasjon.

Engrosprislista 1985 utkommer som vanligt denna månad. Priset är trots många nytillkomna offerter oförändrat kr. 35,— portofritt. Insättes helst på PG 59044-8.

Vår målsättning är att kunna leverera snabbt från lager. Så nära 100% av alla nordiska länders frimärken, såväl stämplat som ostämplat och postfriskt i första hand till återförsäljare med hög mängdrabatt för märken i låg- och mellanprisklass som även bättre märken till samlare som har svårt att finna allt hos sin butiksleverantör, som dock kan beställa från oss.

En av våra specialiteter är **parkombinationer** såväl stämplat (även i hela häften) som postfriskt. Riktigt urval även av **äldre bättre automathäften med Cyln och Kn** finnes **billigt** (50% av pristilläggen). Välsorterad även uti militärmarken och svarslösenmarken.

Som **introduktionspremie** medsändes till varje septemberbeställare L. Livendals specialkatalog över svarslösenmarken jämte postbehandlat lösenbrev.

Rolf Gummesson AB

Kungsgatan 55, 111 22 STOCKHOLM — Tel. 08/23 88 70 — Postgiro 5 90 44-8

under
lupenRedaktørens
egen spalteBequia, Vaitupu
og Nui Tuvalu

For en del år siden ble NFT's spalte om nye frimerkeutgaver kalt «Frimerkepressen går». Titelen hadde en odios henspilling på at det etterhvert begynte å bli svært så mange nye frimerker fra enkelte land. Særlig var det endel østeuropeiske land som den gang i så måte skilte seg ufordelaktig ut, foruten at endel sheik-dømmer «østenfor sol og vestenfor måne» lot frimerkepressene gå mer enn strengt tatt nødvendig.

Men det blir stadig flere frimerker. Og det dukker stadig opp nye «frimerke-land». At f.eks. Madagaskar utgir en omfattende serie merker foran vinter-OL og avbilder representanter for en rekke forskjellige vinteridrettsgrener i aktivitet, gjør i beste fall at endel av landets innbyggere får se hvordan vinteridrett utøves. Om merkene har noen postal misjon — eller om de som planla utgaven hadde håp om å kunne innføre vinteridrett på Madagaskar — er heller tvilsomt.

Men altså, nye land — og nye merkelige frimerker. Snart har hver eneste øy i Stillehavet egne utgaver. Vi har allerede en stund hatt merker fra Anguilla, Dominica, Niue og Palau. Nye frimerkeutgivere er Bequia, Vaitupu, Nui Tuvalu og Funafuti Tuvalu — for ikke å snakke om Nanumea Tuvalu. Vi innrømmer så gjerne at vi ikke tidligere har hørt om disse stedene. Har de egne posttjenester? Bor det folk på alle disse øyene som nå utgir frimerker? Merkene er stort sett flotte å se på, — det er ikke det. Motivene er ofte valgt ut med henblikk på motiv-interesser. Om Tuvalu har noen jernbane, vites ikke. Men jernbanemotiver finnes i fleng. Likeledes avbildninger av biler.

Disse øyene med egne frimerker har knapt noe selvstyre. Og om de har det, er det tyde-

lig at oppdelingen i egne «postdistrikter» med egne frimerker er gått en smule for langt.

Skal vi her i landet følge opp og kaste oss på karusellen, må vi øyeblikkelig sørge for at Oslo, Bergen og Trondheim får sine egne frimerker og sine egne postforvaltninger! Og for at ikke folk i Stavanger, Kristiansand, Tromsø og Svalbard skal føle seg tråkket på tærne, bør planleggingen for egne frimerker øyeblikkelig starte også for disse stedene. Når øyene Vågøy, Grip og Smøla føler seg kallet til å hive seg på lasset, må naturligvis ikke disse stedene heller diskrimineres. Hvert sted, hver by, hver øy sine egne frimerker! Det bør bli et folkekrav...

Spøk til side. Behovet for alle disse nye frimerkene fra Stillehavsoyer og andre frimerkeutgivere, er neppe tilstede. Og hvem er så disse farve-etikettene myntet på? Jo, det er vi frimerkesamlere som må betale kalaset. Det er i erkjennelsen av at det finnes samlere verden over som er villige til å betale pålydende for postfriske merker og noe nær det samme for stemplede (som i parentes bemerket ofte leveres med pene avstemp-linger allerede fra frimerketrykkeriet) — at disse stedene får agenter og byråer til å markedsføre sine farverike oblater. Ofte har «frimerkene» aldri vært i «hjemlandet», og ofte kommer de heller aldri dit. De selges direkte til oss som lar oss bruke til å gi en eller annen oppfinnsom person klingende mynt i kassa.

Hvor godtroende, hvor lett lurte kan vi være? Hvor lenge skal dette kunne pågå før Verdenspostforeningen, FIP, katalogutgivere, handlere og samlere sier stopp?

E.S.

Udvalg

Gode frimærkeudvalg tilsendes
regelmæssigt med frimærker fra
Deres samlerområder.

FRIMÆRKEREN

Søndersøvej 20,
DK-3500 VÆRLØSE,
DANMARK

ULLFIL 84 - regional utstilling på Jessheim 5.-7.10.

Jessheim Frimerkeklubb vil avholde en regional frimerkeutstilling i forbindelse med sitt 10-årsjubileum i tiden 5.-7. oktober i Herredshuset på Jessheim.

Arrangementet vil bli holdt samtidig med FRIMERKETS DAG, og en rekke filatelister fra distriktene rundt Romerike vil stille ut sine samlinger.

Junioraktiviteter

Det vil i tillegg til en rekke andre aktiviteter bli en egen avdeling for unge frimerkesamlere, hvor hovedvekten er lagt på informasjon om det å samle frimerker. Konkurranser er lagt inn for de unge, samt en fiskedam, hvor fangsten er frimerker. Det vil også være anledning for de unge å vaske frimerker alle dager.

Byttedag

Lørdag vil være den store byttedagen, da kan alle ta med seg sine dubletter og få disse byttet bort i merker man mangler til egen samling.

Auksjon

Søndag klokken 15.00 vil det bli holdt en auksjon hvor

det meste er norske frimerker som kommer under hammeren.

Utstillingskatalog/jubileumsskrift

Her vil det bli offentliggjort tre artikler om postgangen i Ullensaker, hvor man starter helt tilbake i 1649 og går frem til våre dager. Endel av dette materialet har tidligere ikke vært publisert. Katalogen vil også inneholde endel om klubbens historie samt reglementet for utstillingen.

Motivdatostempling

Det vil være to stempler i bruk under utstillingen, det tradisjonelle FRIMERKETS DAG-stempel samt det spesielle for utstillingen ULLFIL 84.

Postverket vil alle dager ha et eget postkontor hvor det blir salg av frimerker til publikum.

Åpningstider:

Fredag 5/10 kl. 13.00 — 21.00

Lørdag 6/10 kl. 11.00 — 18.00

Søndag 7/10 kl. 13.00 — 18.00

Alle kan besøke utstillingen, og det er gratis adgang for alle. Herredshuset på Jessheim er lett å finne, E6 fra Oslo ca. 35 min. m/bil eller tog fra Oslo ca. 40 min.

Be om vår siste

SALGSKATALOG

som inneholder en mengde gode tilbud på
FRIMERKER OG FRIMERKEUTSTYR

ODD F. MOE Postordre og direkte salg

FRIMERKER
OG FILATELISTARTIKLER

POSTBOKS 207 - 1301 SANDVIKA

ALT I

LEUCHTTURM ARTIKLER

Margrethe Sjøgreen i El Salvador fikk ikke posten:

Fikk først se brevet i NFT 43 år senere!

— Slutt aldri å undre deg over tilfeldighetenes spill! Det har 77-årige Margrethe Sjøgreen Halaas fra Rolvsøy i Østfold fått erfare til gangs, skriver Fredrikstad Blad i en reportasje 29. mars i år. I artikkelen heter det videre: — Brevet som hun her viser frem ble sendt henne i november 1941 mens hun oppholdt seg i El Salvador. Margrethe mottok aldri brevet fra sin søster Astrid — og det kom ikke i retur. Forleden — 43 år etter — oppdager hun til sin store forundring avtrykket av konvolutten i Norsk Filatelistisk Tidsskrift...!

— Det er mye en skal bli overrasket over i verden, men at dette skulle skje, hadde jeg aldri trodd, sier hun til avisen. Mens minnene strømmer på, forteller hun

om oppholdet i San Salvador i El Salvador.

Margrethe Halaas — som da het Sjøgreen — arbeidet som barnepleierske for en italiensk diplomatfamilie i San Salvador fra 1937 til 1941. Stadig mottok hun brev fra familien i «gamlelandet». Tidlig i desember 1941, etter at USA hadde gått med i krigen og dermed også kom i krig med Italia, måtte den italienske diplomatfamilien rømme landet umiddelbart. Dette var trolig årsaken til

43 år etter at søsteren Astrid skrev brev til Margrethe Sjøgreen Halaas i El Salvador, dukket konvolutten opp i Norsk Filatelistisk Tidsskrift. — Skal si jeg ble forbauset, sier Margrethe (Foto: Geir Carlsson).

at hun aldri mottok brevet fra søsteren Astrid.

For å være sikker på at det skulle komme frem, hadde søsteren adressert brevet til den svenske konsulen i San Salvador. På denne tiden var Margrethe eneste norske i byen.

De fleste pussigheter har sin forklaring. Så også denne. I januarnummeret av Norsk Filatelistisk Tidsskrift skriver Svein Andreas-

sen om postveier under krigen. «Luftpost til Amerika via Clipperruten» har han kalt artikkelen, hvor den forsvunne konvolutten tjener som illustrasjon.

Kjøpt i Sverige

Svein Andreassen forteller: — Mens jeg arbeidet med denne artikkelen, møtte jeg frimerkesamler Odbjørn Solli fra Nittedal på et møte i frimerkeklubben Frimerke-

ringen Posthorn i Oslo. Han viste meg konvolutten, og jeg kjøpte den av ham. Det må ha vært ved årsskiftet. — San Salvador er et relativt sjeldent adresseland for post fra Norge, og denne konvolutten passet derfor godt som illustrasjon, sier Andreassen.

Odbjørn Solli hadde kjøpt konvolutten på en frimerkeutstilling i Malmö ifjor. Da var det en frimerkehandler fra Göteborg som hadde den i sitt eie. Det fantes ikke noe brev inne i konvolutten. Etter all sannsynlighet har brevet blitt liggende hos den svenske konsulen i San Salvador, og siden bragt med til Sverige. Brevet som var påtenkt Margrethe Sjøgreen ble i 1941 sendt fra det okkuperte Norge til El Salvador via Clipperruten fra Lisboa til New York — og derfra med fly videre til El Salvador.

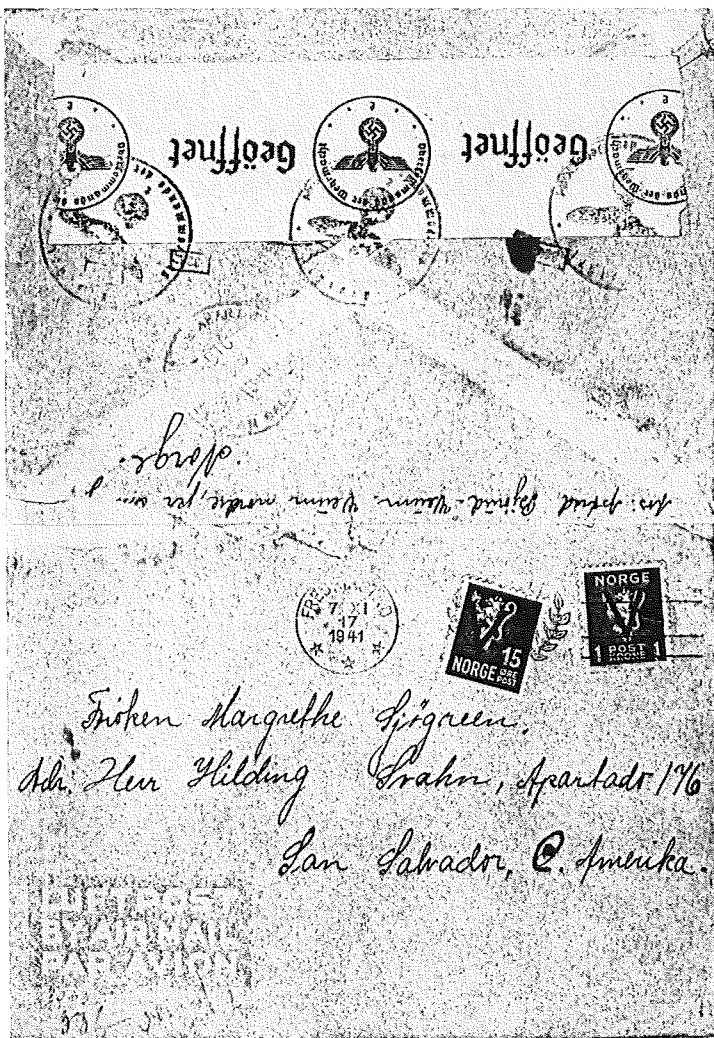
Hva skjedde siden?

Hva skjedde så med Margrethe Sjøgreen i El Salvador etter at de måtte rømme landet på få timers varsel?

— Vi kom oss til Guatemala, og etterhvert ble vi plassert på et skip med New York som mål, forteller hun. I USA ble hun internert i seks måneder til tross for at hun var norsk.

Årsaken var at hun ikke hadde pass da de i hui og hast måtte forlate El Salvador. Passet hadde hun tidligere levert myndighetene i landet uten å få det tilbake. Den norske barnepleiersken ble derfor behandlet som de øvrige i gruppen av italienere, ungare og tyrkere i USA. Etter seks måneder slapp hun fri og arbeidet i en amerikansk familie inntil krigen var slutt i 1945.

Artikkelen i Fredriksstad Blad er skrevet av journalist Svein Kristiansen.

Dette brevet, gjengitt i NFT nr. 1/84, ble sendt fra Fredrikstad i 1941, gikk med tysk fly til Lisboa via Berlin, og deretter med Clipperruten til New York for videresending til Margrethe Sjøgreen i El Salvador. Men hun fikk aldri brevet — og fikk først se det nå avbildet i NFT!

Sensasjonelt filatelistisk «funn»:

40-blokk av Nk. 54 III er nå funnet i Bergen!

Til vår jubileumsauksjon nr. 25 i rekken, har vi fått innlevert litt av en sensasjon, nemlig en stemplet 40-blokk av Nk. 54 III. Blokken er porto på et bankobrev sendt fra Stordøen Sparebank til Ordføreren på Møgster. Brevet inneholdt kr. 15.179,97 — og blokken er satt på et stykke tykt papir som så er sydd fast til bankokonvolutten i venstre side. Merkene og brevet er begge deler avstemplet STORDØEN 28/7-1891, og brevet er i tillegg transitstemplett BERGEN 31/7-1891.

Blokken på 40 merker er i meget god forfatning, størrelsen tatt i betraktning, men øvre høyre og nedre høyre merket er sterkt skadet, det ene har en stor brekk, det annet en større rift. I tillegg er øvre venstre merke noe medtatt i taggene i øvre venstre hjørne.

For å få dette innlegg med i NFT for september har det ikke vært tid til et inngående studium av blokken, og i alle fall er ikke 54 III mitt spesialområde, men jeg mener — med alle forbehold — å ha konstatert følgende typesammensetning i blokken. Jeg nytter da samtidig anledningen å vise til Wiegand Hansens artikkel om 54 III i NFT nr. 3/1970.

Jeg mener typesammensetningen skal være som følger:

1	1	1a	1b	1a	1b	1	1	1a	1b
1c	1d	3	2	3	2	1c	1d	3	2
1a	1b	1	1	1a	1b	1	1	1a	1b
3	2	1c	1d	3	2	1c	1d	1	1

Jeg tar imidlertid forbehold om at dette meget vel kan bli korrigert av spesialister på 54 III. Det synes også som en hel del av de platefeil som er nevnt i Håndboken II s. 103 ikke er platefeil, men fellingstype-kjennetegn eller typekjennetegn, men også dette får jeg overlata spesialistene.

Hovedsaken med dette innlegg er å gjøre kjent denne oppdagelse, og jeg er stor takk skyldig til frimerkehandler A. Stien, Bergen,

for å ha fremskaffet dette objekt som etter alle solemerker å dømme vil bringe studiet av 54 III et kjempeskritt fremover. La det også være en innstendig anmodning til alle samlere om å følge opp oppropet under «Håndbok-Nytt» i dette nummer av NFT, og sende inn til de respektive medarbeidere i 20 mm-gruppen sammenhengende materiell av alle verdier og plater de måtte «sitte på», og helst så snart som mulig.

F.C. Moldenhauer jr

VELG OFFENTLIG AUKSJON

Especially For Specialists

for kloke
samlere, investorer
og handlere

SCHIFF auksjonenes spesialiteter: US, UN, & merker fra hele verden samt posthistorie.

Kjøpere: By pr. telefon, pr. post eller personlig. Bud behandles uten kostand. 10% legges til på salgsprisen.

For å sikre Dem neste auksjonskatalog så send \$2,— For katalog og liste over oppnådde priser. Ett års abonnement koster \$ 12,50.

Selgere: Kun 10% kommisjon på oppnådde priser — ingen objektkostnader. Kontakt oss før merker sendes.

VI KJØPER OGSÅ KONTANT

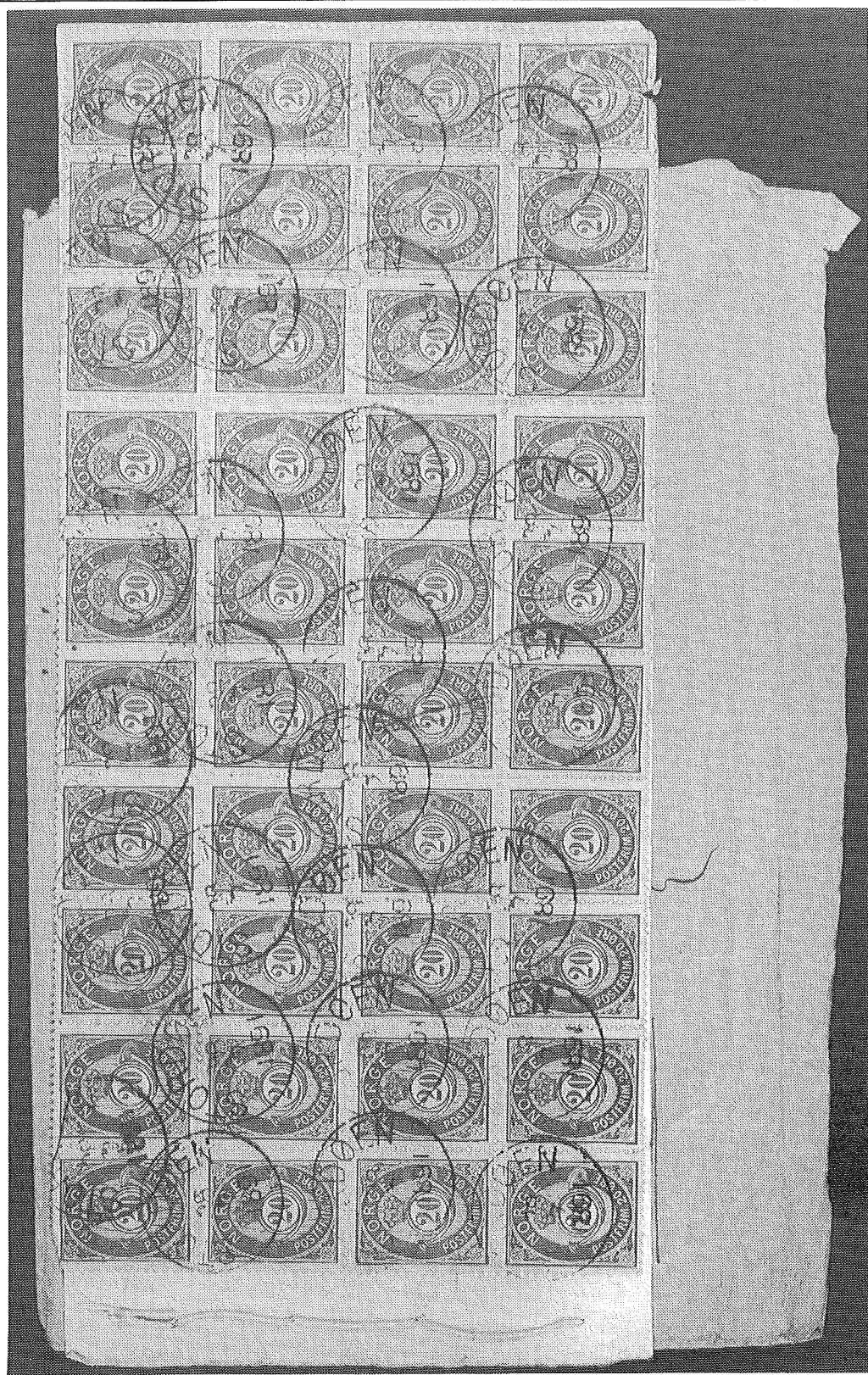
Jacques C. Schiff, Jr., Inc.

195 Main Street, Ridgefield Park, New Jersey, U.S.A. 07660

Telephone (201) 641 - 5566
Licensed & Bonded Auctioneers

Specimen-merker til Frimerkets Dag i år

Til feiringen av **Frimerkets Dag** den 5/10 i år har Postverket og Norsk Filatelistforbund i fellesskap laget en souvenirmappe. Denne mappen inneholder en postfrisk serie av utgaven «Norsk Ukepresse 150 år» som utkommer 5. oktober 1984, samt en serie av de samme merker, overtrykt **SPECIMEN**. De overtrykte merkene er laget i et begrenset antall og blir bare solgt i disse mappene.

Frimerkene er trykket i Norges Banks Seddeltrykkeri, og specimen-påtrykket er påført under trykningsprosessen. Disse overtrykte merkene, som ikke er frankeringsgyldige, er stilt til disposisjon for Norsk Filatelistforbund av Postverket. Mappen inneholder også et kort som beskriver bakgrunnen for frimerkeutgaven.

Souvenirmapper for enkeltutgaver blir utgitt i mange land. I Storbritannia kom den første til Shakespeare-jubileet i 1964. Siden er disse Souvenir Packs utgitt for hver enkelt utgave. Nederland har også i noen år laget slike; likeledes en del samveldeland. Det later til å ha dannet seg et samlerområde for slike souvenirmapper, for de tidlige utgaver står tildels høyt i pris. Det er for tidlig å si om slike souvenirmapper vil bli vanlige i

Norge. Denne første prøveutgaven vil vise om interessen er tilstede.

En ting som skulle bringe interesse, er at mappen også inneholder et Specimen-overtrykt sett. Slike Specimen-merker har vi hatt svært få av i Norge — endel av de eldste utgaver finnes med et Specimen-påtrykk. De ble etter sigende i sin tid sendt som prøver til en frimerkehandler i Wien. Specimen betyr prøve; derfor er ikke merkene frankeringsgyldige.

Totalopplag på mappen oppgis foreløpig ikke, for å unngå en spekulasjon som den som rammet Frimerkets Dag 1982. Mappen vil bli satt

i salg 5. oktober ved de steder som avholder arrangementer for Frimerkets Dag. Den kan også bestilles direkte fra Norsk Filatelistforbund.

Mappen leveres kun mot forskuddsbetaling, og den vil ikke bli solgt fra Postens Filatelitjeneste. Salget vil foregå til opplaget er utsolgt, men dog ikke lenger enn til 31. desember 1984, altså ut året. Prisen på mappen er kr. 20,- pr. stk.

Det vil bli spennende å se om denne type mappe vil fange interessen. Selve Specimen-overtrykket skulle være interessant. Man vet ikke om disse vil få katalogstatus på annen måte enn

Merkene til Norsk Ukepresses jubileum blir utgitt på årets Frimerkets Dag. Øverst merkene slik de selges på postkontorene, nederst de samme merkene med «Specimen»-overtrykk.

som fotnote, men det skulle være klart at en Norgessamling ikke vil være komplett uten disse overtrykte merkene. Og mappen i seg selv vil være et morsomt samlerobjekt.

Så — se opp på Frimerkets Dag 1984 — kanskje det ligger en gylden fremtid i disse mappene!

Frimerkets dag-stempel 1984 er tildelt følgende postkontorer:

OSLO 5.10.
1500 MOSS 5.10.
1600 FREDRIKSTAD 5.—6.10.
1650 SELLEBAKK 5.—6.10.
1700 SARPSBORG 5.—6.10.
1750 HALDEN 5.—6.10.
2000 LILLESTRØM 5.—6.10.
2030 NANNESTAD 5.—6.10.
2050 JESSHEIM 5.10.
2400 ELVERUM 5.—6.10.
2600 LILLEHAMMER 5.10.
2800 GJØVIK 5.10.

3080 HOLMESTRAND 5.10.
3100 TØNSBERG 5.—6.10.
3145 TJØME 5.—6.10.
3190 HORTEN 5.10.
3200 SANDEFJORD 5.—6.10.
3250 LARVIK 5.—6.10.
3500 HØNEFOSS 5.10.
3600 KONGSBERG 5.—6.10.
3700 SKIEN 5.10.
3900 PORSGRUNN 5.10.
4000 STAVANGER 5.10.
4300 SANDNES 5.10.
4340 BRYNE 5.10.
4400 FLEKKEFJORD 5.10.
4600 KRISTIANSAND S 5.—6.10.
4800 ARENDAL 5.10.
5000 BERGEN 5.—7.10.
5400 STORD 5.—6.10.
5500 HAUGESUND 5.—6.10.
5700 VOSS 5.—6.10.
5750 ODDA 5.10.
6000 ÅLESUND 5.10.
6400 MOLDE 5.10.
6500 KRISTIANSUND N 5.—6.10.

7000 TRONDHEIM 5.10.
7700 STEINKJER 5.—6.10.
7800 NAMSOS 5.—6.10.
8800 SANDNESSJØEN 5.—6.10.
9900 KIRKENES 5.—6.10.

— Jeg vasket noen lommestørklær, og så tok jeg like godt med kilopakningene dine samtidig...!

TOPP SERVICE!

Vi er et forholdsvis ungt seriøst frimerkefirma, som tar sikte på å kunne å tilby våre kunder frimerker til lave priser og dessuten yte den service enhver filatelist bør få. Tilbudene er det mange av, ja svært mange. Dette gjør at vi idag kan regnes som et av de mest allsidige frimerkefirma i hele Norge. Be om å få gratis tilsendt vår store katalog som utgis til høsten. Foruten det som er nevnt nedeunder inneholder den en rekke annonser fra forskjellige handlere i hele Norden.

● **Frimerkeauksjoner!** Avholdes 2—4 ganger i året. Obj. i alle prisklasser. Tar imot obj. for salg. Lave provisjonssatser.

● **Utvalgshefter!** Tilsendes fra Deres samleområder. Lave priser. Flere land og områder kan leveres.

● **Mankolisteservice!** Vi ekspederer mankolister fra Norge og Færøyene. 40—60% rabatt. Hurtig levering!

● **Nyhetsabonnement.** Vest-Europa, miniark V-Europa med flere kan leveres. Betaling mot faktura. Kun 20% provisjon.

● **Rotepakker, kilovarer, landepakker og samlinger** er noen av våre spesialiteter. Katalogen er spekket med slike tilbud. Prøv oss De også, det kan komme til å lønne seg!

SKRIV IDAG ETTER GRATIS KATALOG!

FILOS FRIMERKESERVICE

BOKS 119, N-5580 ØLEN
Medlem av OFF.

NY STOR FRIMERKEAUKSJON!

Lørdag den 1. desember avholder vi vår IV skriftlige frimerkeauksjon. Den vil bli vår hittil største auksjon. Det kommer til å bli utbydt ca. 1000 kvalitetsobjekter i alle prisklasser. Innleveringen er i full gang og vi har allerede mottatt objekter for flere tusen kr. Det er trangt om plassen, så vi anbefaler innlevering i god tid før innleveringsfristen som utløper **15. oktober**.

Vi søker kvalitetsmateriale fra følgende områder:

● Norge ust., stp., brev, kort, FDC. partier, lot, samlinger etc. etc.

● Norden spesielt Færøyene, Grønland og Island. Alle kategorier.

● Europasamlinger, partier, lots, bedre enkeltmerker, etc. etc.

Be om våre gunstige innleveringsbetingelser gratis tilsendt. Lave provisjonssatser. Ja, faktisk helt ned til 0%. Kontant oppgjør sendes 3—5 uker etter auksjonsdagen. Norges hurtigste formidlingstid, kun 2—3 måneder fra innleveringsfrist til oppgjør sendes.

Ønsker De å motta selve auksjonskatalogen som ellers er fullstappet med annonser fra handlere og selvsagt inneholder auksjonsliste. Den tilsendes gratis til interesserte samlere.

FRANKER FILATELISTISK!!!

SKRIV ELLER RING IDAG!

FILOS FRIMERKESERVICE

BOKS 119, N-5580 ØLEN
TLF.: 047-68 701 et. kl. 17.00

Norge nr. 1 i sammenhengende enheter

Av Georg Størmer

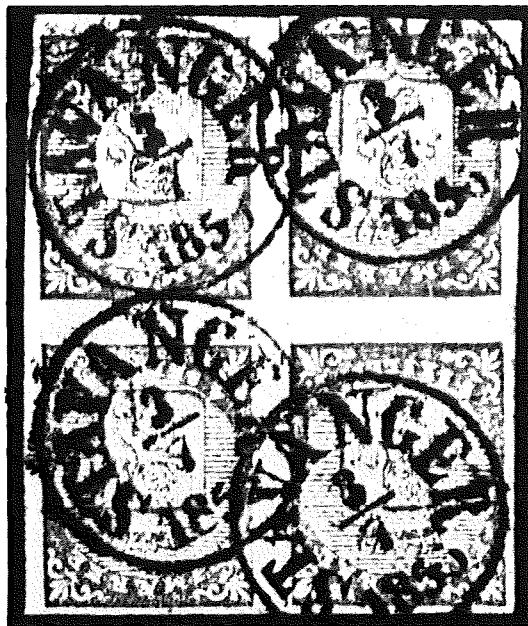
Vårt første frimerke er sammen med 3 og 8 skilling Oscar de skilling-utgaver som oftest forekommer i stemplete sammenhengende enheter. Dette skyldes bruken av Norge nr. 1 på utenlandsbrev og ved tunge innenlandsbrev. I Norge hadde vi jo bare én frimerkeutgave med pålydende 4 skilling fra 1.1.1855 frem til årsskiftet 1856/57, i motsetning til f.eks. i Sverige hvor man hadde høyere verdier som kunne tas i bruk istedenfor flere 4 skillings merker. Stripper og blokker av de svenske skilling banco merkene er av denne grunn nesten ikke å oppdrive.

Sammenhengende enheter kan i mange tilfelle spores tilbake til spesielle anvendelser. 6-striper er oftest stemplet i Bergen. Disse stammer sannsynligvis i de fleste tilfellene fra utenlandsbrev til østlige og sydlige områ-

der i den Tysk/østerrikske Postforening, hvor 24 skilling var portosats. Derimot er ingen 4-blokker registrert med Bergens stempel. De tre registrerte 4-blokkene med datumstempel er alle stemplet Stavanger. Siden de to kjente brev med 4-blokker er til Hamburg fra Stavanger, er det meget som tyder på at de løse blokkene stemplet Stavanger også stammer fra Hamburg-brev. Trolig stammer også flere løse riststemplete 4-blokker fra Stavanger.

Det kan også nevnes at en del store enheter synes å stamme fra tunge brev til og fra Norges Bank i Trondhjem. Den berømte 39-blokken stemplet 306 Trondhjem, som ifølge litteraturen skal stamme fra et USA-brev, kan etter undertegneds mening likevel være tatt av et brev fra Norges Bank i Trondhjem til Finansdepartementet eller en privat bank. Det kan i den sammenheng bare vises til at det kjennes en 40-blokk av 4 skilling Oscar på del av brev sendt fra Bergen til Norges Bank i Trondhjem.

Nedenfor gis en oversikt over det som er registrert av løse sammenhengende enheter med minst tre merker, inkludert enheter på brevstykker.

4-blokk stemplet Stavanger 3/7 1856.

	Rist stempl.	Datum- stempl.	Nummer- stempl.	Annet	Sum
3 stripe	24	9	19	3	55
4 stripe	16	11	8	4	39
4 blokk	12	3	5	1	21
5 stripe	4	5	7	0	16
6 stripe	9	14	9	0	32
6 blokk	2	0	0	0	2
7 stripe	1	0	0	0	1
8 stripe	1	1	0	0	2
9 blokk	0	0	1	0	1
10 blokk	0	1	0	0	1
39 blokk	0	0	1	0	1

Vertikale par og striper er sjeldnere enn horisontale. Av vertikale striper er det i alt registrert tretten 3-striper, fem 4-striper og to 5-striper.

De aller fleste blokker og nesten alle større striper har mangler i form av brekker, tynne flekker eller smale marger på en eller flere sider. Da merkene ble klippet fra hverandre, forekommer klipp i mellomrommet mellom merkene, uten at dette kan regnes som defekt.

Datumstemplete enheter fordeler seg på følgende måte:

	Bergen	Christi- ania	Stav- anger	Trond- hjem	Andre	Sum
3 striper	1	0	1	1	6	9
4 striper	6	0	0	1	4	11
4 blokk	0	0	3	0	0	3
5 stripe	1	0	0	1	3	5
6 stripe	13	0	0	0	1*	14
8 stripe	1	0	0	0	0	1
10 blokk	1	0	0	0	0	1

* Dampskibet Bergen.

Nummerstemplete enheter fordeler seg tilsvarende:

	25 Bergen	42 Christi- ania	282 Stav- anger	306 Trond- hjem	Andre	Sum
3 stripe	3	2	0	2	12	19
4 stripe	3	0	0	0	5	8
4 blokk	0	1	0	0	4	5
5 stripe	2	0	0	3	2	7
6 stripe	8	0	0	0	1	9
9 blokk	0	0	0	0	1	1
39 blokk	0	0	0	1	0	1

Tabellene viser det store antall enheter stemplet i Bergen, og hvor få som har Christiania-stempler. På tross av at Christiania var hovedstad, var åpenbart Bergen av større betydning som handelsby. Privatpersoner brukte sansynligvis lite av nr. 1 i sammenhengende enheter. Andre kanselleringer fordeler seg som følger:

	Blekk streker	Dansk num- mer stempel «1» Kjøben havn	Fransk porto- stempel «12» decimer	Sum
3 stripe	2	0	1	3
4 stripe	2	1	1	4
4 blokk	1	0	0	1

Her får man en pekepinn om forsendelse av feilfrankerte brev til Danmark og Frankrike hvor portosatsen for vanlig brev var h.h.v. 15 skilling og 26 skilling, dvs. ikke delelig med fire. 12 decimer eller 1 franc 20 centimes var portosatsen for enkelt brev fra Norge betalt i Frankrike. Disse stemplene ble benyttet ved postkontorene Sandøysund og Svinesund i forbindelse med ubetalte Frankrike-brev.

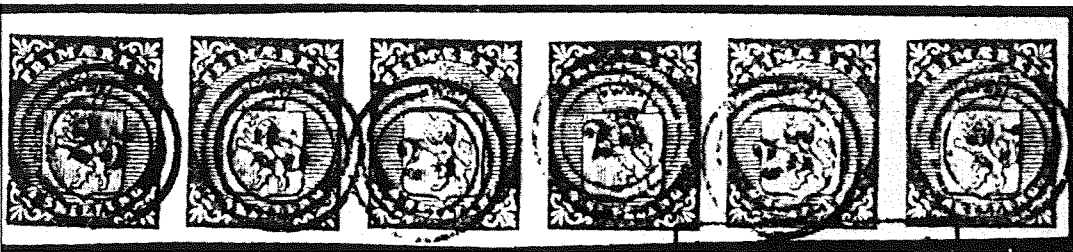
Mens man kan si at brukte sammenhengende enheter av Norge nr. 1 er relativt vanlige, er ubrukte sammenhengende enheter store rariteter.

Følgende enheter er registrert:

	Hos samler	I postmuseet	Sum
Par	2	0	2
3 stripe	1	1	2
4 stripe	1	1	2
4 blokk	1	0	1

På brev er følgende sammenhengende enheter registrert (her er inkludert sikkert ekte brev selv om frankaturen ikke er fullstendig):

	Innen- lands	Italia	Russ- land	Tysk- land	Sum
3-stripe	10			1	11
4-stripe	3	1	1	14	19
4-blokk				2	2
5-stripe	2				2
6-stripe		4	3	5	12
7-stripe			1	1	2
8-blokk			1		1

6-stripe stemplet «25» Bergen.

Nytt vellykket seminar omkring norsk filateli

AV Kjell Germeten

Weekenden 5. og 6. mai i år var det ny mønstring av venner av norsk filateli. Etter at man på høstparten hadde hatt forrige samling i Sandefjord, var det danskene som sto for tur, og kursstedet Kollekolle utenfor København var igjen åstedet for begivenheten.

Vårens seminar sto i posthornets tegn, idet alle innleggene denne gangen dreide seg om disse sentrale utgavene i vår filatelistiske historie. Følgende tema var oppe:

NK nr. 25 I, II og III samt NK nr. 40 ved Sven Wiegand Hansen.

NK nr. 53 plate IV ved Uno Elofsson.

Trykningsforløpet under Centraltrykkeriet ved Bent Sørensen.

NK nr. 49 plate I ved Terje Andersen.

NK nr. 53 plate VIII ved Tore Nygaard.

NK nr. 68, oppgravingene i vingene ved Carlo Holm.

NK nr. 54 plate V ved Nils A. Estenstad.

Skilling Posthornutgavene skulle behandles

av Sigmund Jakobsen. På grunn av meldt forfall ble temaet tatt opp av Wiegand Hansen, som stilte sitt svært interessante materiale til disposisjon for forsamlingen ved sirkulasjon.

Til slutt redegjorde F. C. Moldenhauer om det forestående arbeid med utarbeidelsen av de nye håndbøkene.

16 deltakere var med på seminaret, derav fire fra Danmark, tre fra Sverige og ni fra Norge.

Neste seminar er berammet til 17. og 18. november i Göteborg. Interesserte bør melde fra til: Uno Elofsson, P.L. 5013 Sandøvagen S-434 00 Kungsbacka eller til Kjell Germeten, Postboks 3088, Elisenberg, OSLO 2 — Tlf. (02) 44 19 23.

Brevene var sendt fra følgende steder:

	Bergen	Christi- ania	Stav- anger	Trond- hjem	Andre
3-stripe		2		2	7
4-stripe	6		1	4	8
4-blokk			2		
5-stripe	1			1	
6-stripe	11			1	
7-stripe	2				
8-blokk	1				

Det kan også her påpekes hvor få brev som har Christiania-stempel.

I forbindelse med arbeidet med en ny håndbok, er undertegnede interessert i opplysninger om sammenhengende enheter av nr. 1. Opplysninger med fotostatkopi bes sendt Georg Størmer, c/o Norsk Hydro, Bygdøy allé 2, 0257 Oslo 2.

nft

vi sakser:

Lønnsomt frimerke-renseri

Et titalls personer i USA står tiltalt for bedrageri overfor staten Washington etter at det er blitt beslaglagt nærmere fem millioner «Doktorerte» frimerker i Spokane Valley. To av dem er siktet for å ha fjernet stemplene på brukte frimerker slik at de kunne brukes en gang til, med den følge at US Postal Service ble bedratt for et beløp på ca. en halv million dollar.

I Port Angeles er også omkring en million kjemisk rensede frimerker beslaglagt under ransaking.

Merkene antas å være frembudt til salg for det halve pålydende, og «frimerke-renseriene» har hatt en fortjeneste på en halv million dollar. De andre som er implisert i saken, siktes for heleri — bl.a. ved å ha brukt frimerkene til porto.

(Berlingske Tidende)

nft

Utstillingskalender

Ajourført pr. 18/8 1984

NASJONALE UTSTILLINGER

- SCHEEN 84** — Skien 20/9 — 23/9 1984, Norsk regional
- SKAGERRAK 84** — Grimstad 5/10 — 7/10 1984, Norsk regional
- ULLFIL 84** — Jessheim 5/10 — 7/10 1984, Norsk regional
- LAPONEX 84** — Lathi 6/10 — 7/10 1984, Finsk nasjonal
- NYNÄS 84** — Nynäshamn 13/10 — 14/10 1984, Svensk nasjonal
- MOLDE 84** — Molde 15/11 — 17/11 1984, Norsk regional
- VENNSKAP 84** — Kristiansand S. 15/11 — 17/11 1984, Norsk regional
- GOTHEX 85** — Göteborg 25/1 — 27/1 1985, Svensk nasjonal
- HERNEX 85** — Herning 28/3 — 31/3 1985, Dansk nasjonal
- SANDNES 85** — Sandnes 7/6 — 9/6 1985, Norsk regional + nasjonal ungdom
- BERGEN 85** — Bergen 19/6 — 23/6 1985, Norsk nasjonal
- TYF 85** — Trondheim 14/11 — 17/11 1985, Nasjonal norsk ungdom
- LISTER 87** — Farsund 3/4 — 5/4 1987, Norsk regional

FIP-UTSTILLINGER

- AUSIPEX 84** — Melbourne, Australia 21/9 — 30/9 1984, FIP Internasjonal, norsk kommisjonær F. C. Moldenhauer jr.
- MLADOST 84** — Pleven, Bulgaria, oktober 1984, FIP Internasjonal ungdom, norsk kommisjonær Per M. Kindem.
- PHILKOREA 84** — Seoul, Korea 21/10 — 30/10 1984, FIP Internasjonal, norsk kommisjonær F. C. Moldenhauer jr.
- SRAPHIL 85** — Tel Aviv, Israel 14/5 — 22/5 1985, FIP Internasjonal, norsk kommisjonær Efrén Rebollo
- TEMEX 85** — Buenos Aires, Argentina 20/7 — 29/7 1985, FIP Internasjonal, norsk kommisjonær Eivind Evensen
- MOFILA 85** — Hamburg, V-Tyskland 11/9 — 15/9 1985, FIP Internasjonal moderne utgaver, norsk kommisjonær Tore Gjelsvik
- TALIA 85** — Roma, Italia 25/10 — 3/11 1985, FIP Internasjonal, norsk kommisjonær Paul H. Jensen

- AMERIPEX 86** — Chicago, USA 22/5 — 1/6 1986, FIP Internasjonal, norsk kommisjonær Paul H. Jensen
- STOCKHOLMIA 86** — Stockholm 28/8 — 7/9 1986, FIP Internasjonal, norsk kommisjonær F. C. Moldenhauer jr.
- ISTAMBUL 87** — Istanbul, Tyrkia april 1987, FIP Internasjonal
- CAPEX 87** — Toronto, Canada 6/6 — 14/6 1987, FIP Internasjonal
- HAFNIA 87** — København 16/10 — 25/10 1987, FIP Internasjonal
- PORTUGAL 87** — Lisboa, Portugal (dato ikke fastsatt), FIP Internasjonal ungdom
- FINLANDIA 88** — Helsingfors mai—juni 1988, FIP Internasjonal
- AUSTRALIA 88** — Sydney, Australia 30/7 — 7/8 1988, FIP Internasjonal
- PRAGA 88** — Praha, Tsjekkoslovakia september 1988, FIP Internasjonal
- BULGARIA 89** — Sofia, Bulgaria 20/5 — 30/5 1989, FIP Internasjonal
- LONDON 90** — London, mai 1990, FIP Internasjonal

NORDISKE UTSTILLINGER

- NORDIA 85** — Helsingfors 15/5 — 19/5 1985, Nordisk
- OSLO 86** — Oslo 15/10 — 19/10 1986, Nordisk

Privat helsak for Holberg

Omtalt i NFT nr. 6/84

Helsakens spesialstempel med noter fra Edvard Griegs opus 40 «Fra Holbergs tid. Suite i gammel stil», er dessverre ikke godkjent av Postdirektoratet og vil følgelig ikke bli laget.

Helsaken vil derfor bare bli stemplet med minnestempelet. Prisen på helsaken er av ovennevnte grunn redusert til kr. 20,-, opplyses det fra Bergen.

Ny «Filatelistisk Årbok» klar til Frimerkets Dag

Et vell av interessante artikler på 160 sider

Filatelistisk årbok kommer i år også. Man regner med som sikkert at den vil se dagens lys til Frimerkets Dag, og med det opplegg som årbokens redaktør Kristian Wilhelmsen har bebudet, vil boken utvilsomt komme til å bli en verdig del av FD-markeringen 5. oktober.

Vi har fått anledning til å se igjennom en såkalt «mockup» av årboken, og kan med en gang si at her vil det bli mye godt og interessant stoff.

Kristian Wilhelmsen har hatt som målsetting at det burde skaffes en større leserkrets til mye av det verdifulle stoffet som ser dagens lys i de mange foreningsbladene og utstillingskatalogene rundt om i landet. Fjorårets utgave var i så måte full av verdifulle opplysninger, og årets utgave følger opp den samme linjen med både artikler for den mer avanserte samleren som for den alminnelige samleren og for motivsamleren.

Det sørgelige faktum at postekspedisjonen på hurtigrutene ble nedlagt i løpet av året, har gjort det naturlig å ofre litt spalteplass på skipspost. Dessuten er hurtigruteposten «holdt fast» med et eget nummerert minneark som er stemplet med TRONDHEIM—KIRKENES siste dag postekspedisjonen var i virksomhet. Dette minnearket — hvor det er brukt et to-kroners «Nord-norske Båttypen» — har et begrenset opplag, og det vil bare være å få tak i som bilag til årboken!

Boken er i A5-format og omfatter 160 sider. Prisen er satt til kr. 50,— og den blir tilgjengelig fra 5. oktober hos filatelistklubber, frimerkehandlere og bokhandlere over hele landet.

La oss se litt på innholdet: Man finner f.eks. en omtale av samtlige norske frimerker utgitt siden siste årbok-utgave ifjor. Kjell Germeten har skrevet en interessant artikkel om «Tidenes største auksjon over norske frimer-

ker», — og det dreier seg naturligvis om EBEL-auksjonen den 3. mars over Per Fossum-samlingen. Man finner videre et «Tilbakelikk» hvor en rekke filatelistiske høydepunkter fra 1884 og frem til idag blir gjennomgått. Deretter har John Fredriksen en artikkel om «Motivstempler i samlingen». Som et ledd i hurtigrutepost-feiringen og nedleggelsen der finner vi flere artikler som tar opp emner fra denne tradisjonsrike del av filatellien, med bl.a. som ytterpunkter «Forløperen til hurtigruteposten» og «Norsk linjefart til Spitsbergen». Årbokredaktør Kr

Norsk Filatelistforbunds MINNEARK nr. 1 utgitt i anledning nedleggelsen av hurtigruteposten, følger som bilag til Filatelistisk Årbok 1984.

Wilhelmsen har selv en artikkel om «Provisorer under og etter krigen», mens Lars Liahjell skriver om «Lokalbåtpost i Troms». Videre finner en artikler om spesialemner som «Trykningsdatoer» og «Marginaler» — for ikke å snakke om «Et lite samlerleksikon». «Norvegiana», — dvs. frimerker fra hele verden med en eller annen tilknytning til Norge, blir også behandlet i et eget kapittel.

I det hele tatt synes vi det er gjort et meget godt utvalg av interessante artikler og emner, og det er all grunn til å gratulere redaktøren med et fint resultat!

E.S.

nft

vi sakser:

Trang automat-fødsel

I en omtale i det tyske frimerkehuset Krügers tidsskrift «Unter Uns» kalles innføringen av automatmerker i Storbritannia «En vanskelig fødsel». Allerede i september ifjor skulle disse automatmerkene ha vært tatt i bruk, men man møtte motstand fra uventet hold: Fra personalet i det britiske postvesenet. Man fryktet nemlig at automatene ville bety tap av arbeidsplasser. Det neste som skjedde var at mange var motstandere av at automatene skulle kjøpes i Sveits. Hvorfor kunne de ikke lages i England? Men da var kontrakten med Frama allerede undertegnet. Nå debuterte Frama-automatene i Storbritannia den 1. mai, med 32 innkodede forskjellige verdisatser. Disse er imidlertid allerede blitt skiftet ut med nye — Made in England. Rundt halvparten av de innkodede verdisatsene ender med verdien 1/2 penny. Det er bare det å si at fra 30. mars i år har de britiske bankene tatt denne mynten ut av sirkulasjon. Den eksisterer ikke mer. Men det hadde man glemt da man kodet automatene...

(Unter Uns)

Postfrisk Norge!

Alpha Filateli forfølger suksessen fra i våres og sender ut nye lister med mange gode tilbud. Se bare på dette lille utdrag av vår siste liste.

128 Løve 1 kr. 400,00
 205 20 øre Løve m/vm. kr. 17,00
 207 30 øre Løve m/vm. kr. 50,00
 213/16 Haakon VII kr. 49,50
 233/36 Nansen II kr. 39,00
 246 I 20 øre Løve u/vm. kr. 31,00
 259 Legion kr. 440,00
 260 Universitetet kr. 240,00
 319/24 Landshj./Krigsforlis. kr. 33,00
 326/29 Landshjelp II kr. 16,00
 353 5 kr. Haakon kr. 120,00
 359/69 Postjubileum kr. 93,00
 388/92 Posthorn kr. 34,00
 394 25 øre Haakon kr. 89,00
 402 60 øre Haakon kr. 68,00
 436 70 øre Haakon kr. 69,00
 445/47 Nordkapp V kr. 64,00
 466 80 øre Olav kr. 65,00

Disse merkene har vi ikke ført opp fordi de er rimeligere enn andre merker på våre lister. Men vi har mange av dem på lager og regner med å dekke etterspørselen — selv etter responsen på denne annonsen.

Se ellers fordelene ved å kjøpe hos oss:

- Full returrett på samtlige objekter.
- Intet postoppskrav.
- Portofrihet ved kjøp over 500,00 kroner.
- De mottar gratis minst 8 lister pr. år. Hver av dem smekkefull av gode tilbud.
- Vi selger enkeltmerker, blokker og helark.
- Vi garanterer topp kvalitet og personlig service.

Be om liste eller bestill merker direkte etter denne annonsen.

Alpha Filateli

Box 51 Brattlikollen
 1106 OSLO 11

Gjelder det KJØP eller SALG handler De TRYGGEST hos HANDLERFORENINGENS medlemmer

Engers Frimerker, Post: Boks 15, 2824 Redalen. Tlf.: 061/81 555.	Den Norske Frimerkeforretningen AS, Boks 33, 3408 Tranby, Tlf.: 03/85 02 37
Wennergren-Cappelen AS, Nedre Vollgt. 9, Post: Boks 738 Sentrum, Oslo 1. Tlf.: 02/42 86 10.	ST-Frimerker, Kirkegt. 1, Post: Boks 389, 4301 SANDNES. Tlf. 04/62 33 32
Frimerkehuset AS Vestre Skostredet 6, Post: Boks 258 5001 Bergen Tlf. 05/31 44 20.	Norfrim, Bjaaland & Sæther, Post: Boks 5606 Briskeby, Oslo 2
Norsk FDC-service A/s, Boks 109, 4601 Kristiansand S.	Dano Frimerkeauksjoner, Frank Ariansen Sandesundvn. 14, Post: Boks: 203, 1701 Sarpsborg. Tlf.: 031/51 041.
Bengt Lilja Frimärksauktioner AB, Stora Nygatan 31, S-211 37 Malmö, Sverige. Tlf.: 095 46 40/23 62 40	Tobakk og Frimerkecenteret, Barthold Jønsson, Øvre Langgt. 49, Post: Boks 471, 3101 Tønsberg. Tlf.: 033/16 663.
Telemark Hobby & Kunst, Prinsessegt. 14, Post: Boks 355, 3701 Skien, Tlf.: 035/27 354.	Ceta, Tore Clason, Rådhusgt. 9, 3200 SANDEFJORD. Tlf.: 034/62 630.
Kjell Germeten AS Elisenbergvn. 19, Oslo 2. Post: Boks 3088 Elisenberg, Oslo 2. Telf.: 02/44 19 14.	Magne Hogneland AS-Skanfil Flotmyrgt. 173, Post: Boks 1529 Risøy. 5501 Haugesund. Tlf.: 047/ 29 340
A/s Samler-Invest, Skippergt. 7, Tlf.: 02/ 42 32 64. Post: Boks 3717, Oslo 1.	Chr. Winther-Sørensen AS Boks 83. 1371 Asker. Tlf. 02/ 78 26 31
Hamar Mynt- og Frimerkeforretning Mynt Mart'n Håkon M. Hansen, Boks 195, 2301 Hamar. Tlf.: 065/ 22 818	Kristiansen og Brunsæl Frimerkeforretning, Thv. Meyersgt. 47, Oslo 5. Tlf.: 02/37 79 63 Post: Boks 2041 Grünerløkka, Oslo 5. Tlf.: 02/26 28 72
Frimerkehjørnet, Kjell W. Solheim, Ullevålsveien 16a, Post: Boks 2616 St.H., Oslo 1, Tlf. 02/69 47 21	Aarhus Frimærkehandel I/S, Bruunsgade 42, DK-8000 Aarhus C, Danmark, Tlf. Danmark 095456/12 52 88
K. E. Løvås, Olav Nilssons gt. 6, 4000 STAVANGER.	

NORSK FRIMERKEHANDLER FORENING

STIFTET 1935

(Postboks 65, 5032 MINDE. Tlf.: 05/23 08 05)

Tilsluttet: International Federation of Stamp Dealer's Association (IFSDA)

Gjelder det KJØP eller SALG handler De TRYGGEST hos

HANDLERFORENINGENS medlemmer

Hans Rode AS,

Bogsstadveien 3, OSLO 3. Tlf.: 02/46 41 68.

**Larvik Mynt- og
Frimerkeforretning**

Jan Mo, Storgaten 48, 3250 Larvik. Tlf.: 034/86 830

Kjell Ryen,

Boks 50 Kaldbakken, OSLO 9. Tlf.: 02/25 63 55.

Odd F. Moe

Post: Boks 207, 1301 Sandvika. Telf. 02/54 01 07

BC-Frimerker,

Boks 640 Kurland, 1701 SARPSBORG. Tlf.: 031/42 129.

Alva AS, Frimerker og Mynter,

Prinsensgt. 5, Oslo 1, Tlf. 02/41 15 35

Bernt C. Middelthon AS,

Kongsgaten 36, 4001 STAVANGER. Post: Boks 64, 4001 Stavanger. Tlf.: 04/52 47 11.

**K. E. Frost, Stavanger Mynt og
Antikk,**

Løkkeveien 28, 4000 STAVANGER. Tlf.: 04/52 23 41

VEST-auksjon R.H. Schiøld,

Boks 1044, 4001 Stavanger. Tlf.: 04/58 55 13

Orient Frimerker og Mynter,

Langbryggen 11, 4800 Arendal, Telf. 041/23 255 - 94 266

Frimärkshuset AB

 Mäster Samuelsgatan 5, S-111 44 Stockholm, Sverige.
Tlf.: 095468/24 96 50

T. Tvedte A/S,

 Skjoldenvn. 17, Post: Boks 445, 5501 Haugesund.
Tlf.: 047/21 2666

Tore G. Solheim,

 Nordahl Brunsgt. 3, Post: Boks 2662 St. H., OSLO 1.
Tlf.: 02/20 30 83.

Filateli,

Boks 6 Bestun, OSLO 2 Tlf.: 02/57 69 75.

Bryggen Mynt & Antikk,

 A.E. & G. Lüssenhop, Holmedalsgården, 5000 BERGEN.
Tlf.: 05/31 47 36

Anton Holmboe,

Stensgt. 7, OSLO 3. Tlf. 02/69 40 40

Skien Mynt & Frimerkehandel

 Telemarksgt. 22. Post: Boks 322, 3701 Skien
Telefon 035/20 615

**Sørlandets Frimerke- og
Myntsenter AS,**

 Dronningens gt. 24b, Post: Boks 768, 4601 Kristiansand S.
Tlf.: 042/26 902.

F.C. Moldenhauer AS,

 Bergens Frimerkeforretning, Haakonsgt. 16, Bergen, Post:
Boks 65, 5032 Minde. Tlf.: 05/ 23 08 05.

Nira Frimerker,

St. Mariegt. 48, 1700 SARPSBORG Tlf.: 031/56 329.

NORSK FRIMERKEHANDLER FORENING

STIFTET 1935

(Postboks 65, 5032 MINDE. Tlf.: 05/23 08 05)

Tilsluttet: International Federation of Stamp Dealer's Association (IFSDA)

Skip og post i lokale ruter i Trøndelag (Del 1):

Pionertiden

Av Tore Gjelsvik

Det første dampskip som ble sett på Throndhjemsfjorden var det engelske «*Georg Canning*». Under en reise til Arkan-gelsk i 1837, måtte det søke havn i Throndhjem for å reparere (1). En del av byens borgere benyttet anledningen til å leie skipet til en lysttur til Sten-kjær, og søndag den 3. september gikk det inn- over fjorden med ca. 60 passasjerer ombord.

Overalt vakte dampskipet stor oppsikt, til dels blandet med skrekk og gru. I Mosvigen nektet mannfolkene bestemt å ro ut til «røykbåten» som var kommet inn Nordvik-sundet rett imot vind og strøm (2).

I Stenkjær gikk «*George Canning*» på grunn, og en del av de reisende ble så skeptiske at de bestemte seg for å ta karjolskyss tilbake til Throndhjem. De øvrige fikk imidlertid en meget hyggelig aften i Stenkjær. Det ble arrangert stor mottagelse og ball der dansen varte til langt på natt. Ved høyvann kom «*George Canning*» flott, og mandag middag var de reisende tilbake i Throndhjem igjen i beste velgående.

Statens dampskipsfart i Trøndelag

Året etter åpnet staten sin tredje dampskipsrute mellom Throndhjem og Nord-Norge, med det nybygde dampskip «*Prinds Gustav*», Fig. 1. Den 5. mars 1838 gikk skipet nordover på sin første tur til Tromsø. Senere gikk

de fleste turer i Nordlandsru- ten helt til Hammerfest. «*Prinds Gustav*» var statens tredje dampskip, og spesial- bygget for Nordlandsruten. Det var på 215 brutto regis- tertonn og 124 fot langt. Skipet gjorde en fart på åtte knop, og hadde gode passa- sjerbequemmeligheter. I motsetning til «*Constitutio- nen*» og «*Prinds Carl*», hadde «*Prinds Gustav*» også et lite lasterom.

I 1841 åpnet dampskipet «*Nordcap*» Vestlandsruten mellom Christianssand og Throndhjem. Dermed var det sammenhengende damp- skipsforbindelse langs hele kysten fra Christiania til Hammerfest.

Statens dampskip ga Throndhjem forbindelse både nordover og sydover hver tredje uke i dampskips-

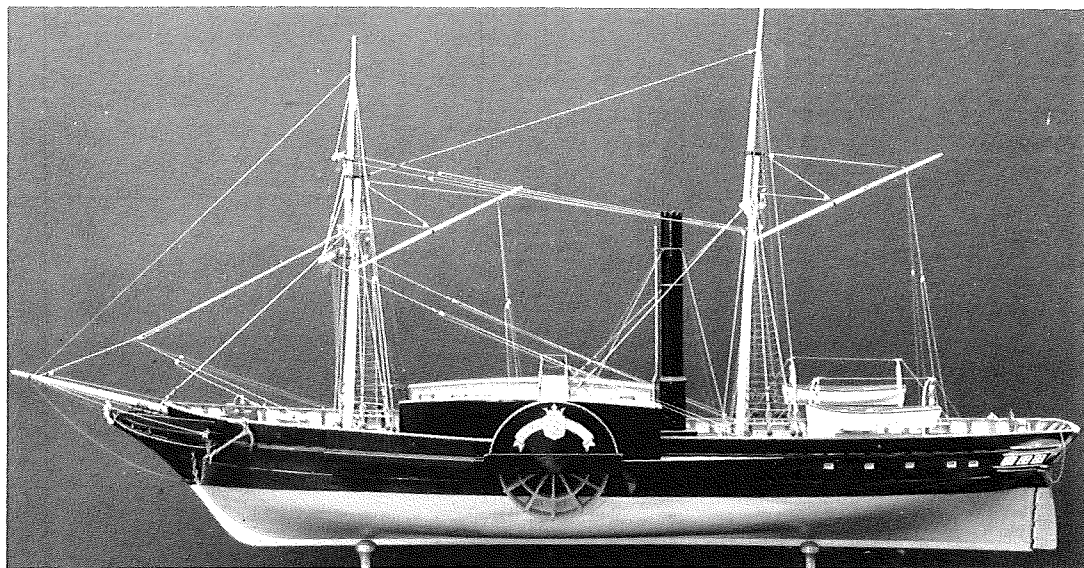

Fig. 1 Dampskipet «*Prinds Gustav*». Modell i Postmuseet.

sesongen. Statens ruter var imidlertid typiske kystruter med relativt få anløp i Trøndelags fjord- og kystdistrikter. På sine første turer nordover i 1838 anløp «*Prinds Gustav*» således bare Røbjerget, Bejan, Valdersund, Kraakøen og Nærøesund innenfor Trøndelags grenser. I den sydgående rute gikk «*Nordcap*» i 1841 innom Røbjerget, Bejan og Aunøen. Selv om anløpsstedene endret seg noe i løpet av de årene staten drev sin dampskipsfart, var hovedtrekkene i disse rutene hele tiden de samme.

I tillegg til de faste rutene gikk statens dampskip enkelte lystturer på Thronhjemsfjorden, når tiden og forholdene forøvrig tillot det. Fra 1843 og en del år utover ble det også spesielle turer til Levangermarkedet. Disse turene var alle en form for «charterturer». Noen lokal dampskipsfart, med mange og tette anløp, var staten aldri interessert i å sette i gang.

Trønderne samles til innsats

Allerede tidlig på 1840-tallet var det krefter i gang i Throndhjem for å få anskaffet et dampskip som kunne brukes til buksering og lokal rutefart (1), (3). I Throndhjems Adressecontours Efterretninger av 19. november 1842 ble det meldt at en del av byens borgere hadde gått sammen om å reise den nødvendige kapital for å anskaffe et dampskip med en maskin på ca. 50 hestekrefter. Meldingen kan gi inntrykk av at det var like før prosjektet ville bli realisert. Det hele ser imidlertid ut til å ha dødd stille og rolig hen. Det er mulig, og også trolig, at de dårlige økonomiske resultater som man i Bergen hadde hatt med dampskipet «*Bjergvin*», har vært en med-

virkende årsak til at prosjektet ble skrinlagt.

Det neste initiativ til lokal dampskipsfart kom fra Indherred i 1846. Jacob von der Lippe Parelius Hansen, Fig. 2, var cand. theol. og huslærer hos prost Ole Berg på Frosten, og var på mange måter en fremskritt- og foregangsmann. Den 18. juli 1846 sendte han sammen med en del handelsmenn ut innbydelse til tegning av aksjer i et selskap som skulle anskaffe et dampskip for lokal fart på Thronhjemsfjorden. Aksjetegningen gikk imidlertid ikke så fort, og først etter nye opprop og hårdt arbeide, greidde man å samle mange nok deltakere og tilstrekkelig kapital. Den 20. desember 1847 kunne det omsider holdes konstituerende generalforsamling på Levanger. Det var da tegnet 78 aksjer à 200 Speciedaler. Disse fordelte seg med 29 i Throndhjem, 46 på Indherred, to i Jemtland og en i Børsen (1).

Dampskipet «*Nidelven*»

Det nye selskapet forsøkte først å få kjøpt et dampskip fra England, men de politiske forhold i 1848 gjorde at dette ikke var mulig. Etter å ha vurdert et par tilbud på brukte skip, begynte man å undersøke mulighetene på det lokale markedet. Det ble innledet forhandlinger med Throndhjems Skibsværft om bygging av skrog og med Fabriken ved Nidelven om maskineri. Tegninger til et skip i passende størrelse hadde man fått fra Johan Henrik Paaske ved Marineværftet i Horten. Tegningene finnes delvis bevarte, Fig. 3, og er på flere måter interessante.

Den 1. september 1849 ble kontrakten undertegnet (1), (3). Dette var den første kon-

Fig. 2 Jacob von der Lippe Parelius Hansen. Etter Pedersen og Koren.

trakten på et privat dampskip som helt og holdent ble bygget i Norge. Kjølen ble strukket den 14. desember 1849, og byggingen av skroget gikk raskt. Skipet var en hjuldamp, og ble bygget av furu med kobber forhudning. Etter en del diskusjoner ble det gitt navnet «*Nidelven*». Sjøsettingen fant sted allerede den 25. mai 1850.

«*Nidelven*» var fra starten av på 58½ commercelæster, tilsvarende 121 netto registertonn. Lengden var 99½ fot og bredden 17½ fot i vannlinjen. «*Nidelven*» ble på mange måter bygget med statens dampskip «*Prinds Gustav*» som forbilde. Skipet hadde en rommelig salong, herrekahytt med ti køyer, damekahytt med seks køyer, og dessuten fire lugarer à to køyer. Lasterom var det både foran og bak, og tilsammen rommet disse like mye som «*Prinds Gustav*»-s ene. Som fører ansatte man fra 3. juli 1850 sekondløytnant Hjalmar Olsen.

Det tok litt tid før «*Nidelven*» kom i fart. På grunn av forsinkelser med maskineriet, ble skipet ikke ferdig til

det fastsatte tidspunktet, den 1. september 1850. I begynnelsen av september ble det avertert at farten var beregnet å starte opp i begynnelsen av oktober, men heller ikke dette holdt.

Prøveturen gikk først den 1. november 1850. Dampmaskinen funksjonerte nå bra, og utviklet vel 70 hestekrefter. Farten var normalt ni knop. Det har ikke vært mulig å finne noe bilde av «Nidelven» fra denne tiden, bortsett fra vignetten på interessentskapets aksjebrev. Denne viser et dampskip med rigg omtrent som en fore-and-aft-skonnert. Tegningene på Fig. 3 skulle også kunne gi et visst inntrykk av skipet slik det var fra starten av. Fig. 4 viser en senere rekonstruksjon.

Den 15. november 1850 ble det satt opp en foreløpig rute, med to turer pr. uke fra Thronhjøm til Stenkjær,

samt enkelte turer til Orkedalen om Røbjerget. Første tur innover fjorden gikk den 24. november, og «Nidelven» ble feiret med flagging, taler, sang og musikk (4), (5). Det var til og med laget en pompøs kantate for anledningen, Fig. 5.

«Nidelven» ble av sin samtid betegnet som et vakkert, bekvemt og hurtigseilende fartøy. Skipet vakte åpenbart stor begeistring i startfasen. Allerede den 18. desember 1850 var det imidlertid tid for å gå i vinteropplag i elven som hadde gitt skipet dets navn.

Rutefarten med dampskipet «Nidelven»

Mens «Nidelven» lå i opplag den første vinteren, forsøkte direksjonen å finne egnet beskjeftigelse for skipet. Man var blant annet i kontakt med staten, og diskuterte mulighetene for å

bruke «Nidelven» i Nordlandsruten. Staten ønsket nemlig å sette inn to skip slik at ruten ble fjortendaglig, mot tidligere ett skip i treukers rute. Det hele strandet på to forhold.

For det første ville staten la Nordlandsruten gå mellom Bergen og Hammerfest mot tidligere Thronhjøm og Hammerfest, og det ville da ikke bli tid til å la «Nidelven» gå fjord-turer innimellom Nordlandsturene.

For det annet fant staten «Nidelven» lite egnet til Nordlandsfarten. Premierløytnant C. M. Johansen, som var skipsfører på «Prinds Carl», gjorde nemlig en prøvetur på fjorden med «Nidelven», og konkluderte med at skipet var for rankt. Med sterk vind på tvers krenget «Nidelven» så mye at den ene hjulkassen kom for dypt i vannet til at skipet klarte å holde farten oppe. Premier-

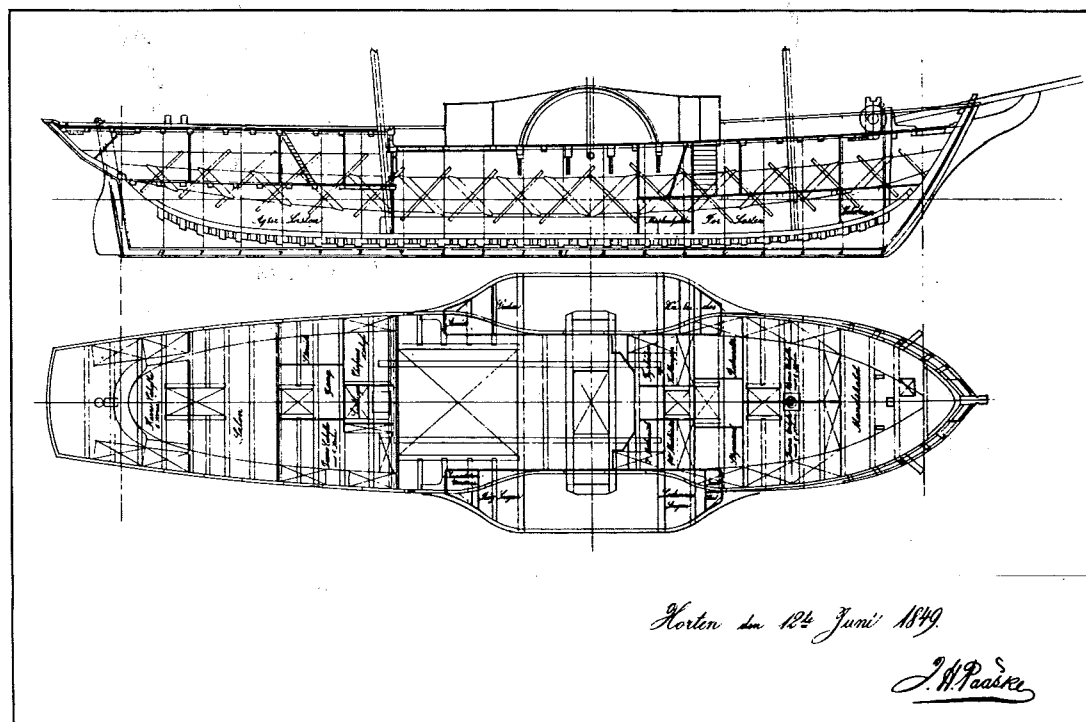

Fig. 3 Utsnitt av J. H. Paaskes tegninger til dampskipet «Nidelven». Etter Pedersen og Koren.

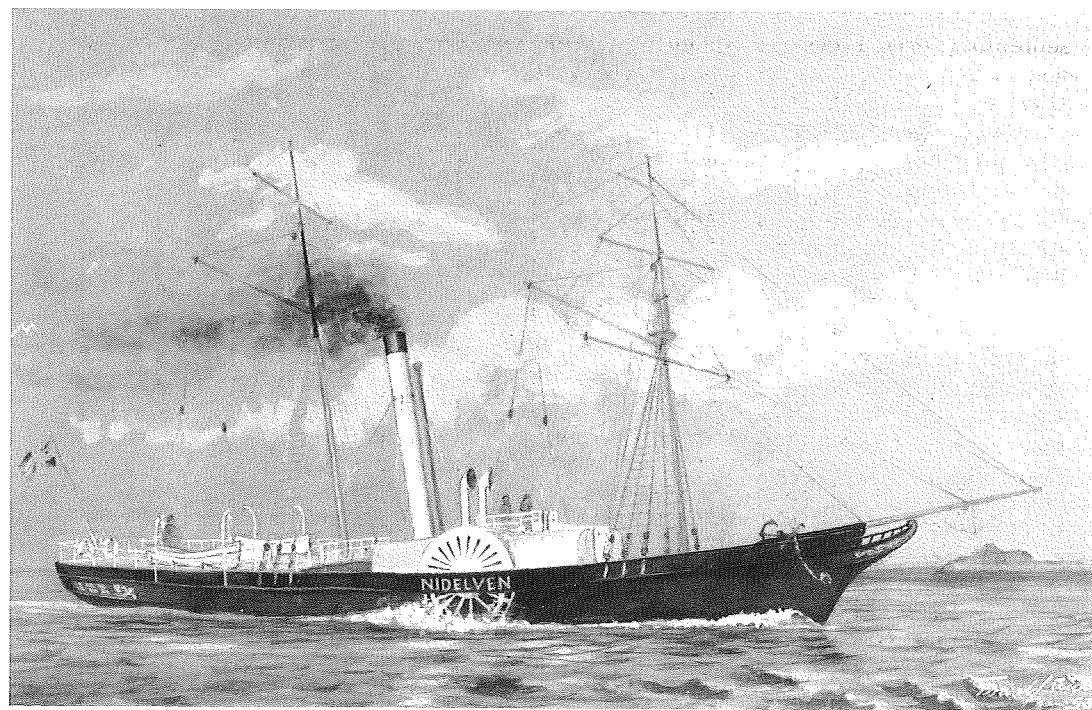

Fig. 4 Dampskipet «Nidelven» etter akvarell av Torvald Eider. Kilde: Trondhjems mek. Verksted, nå Aker Engineering AS.

løitnant Johansen anså det derfor som sannsynlig at «Nidelven» ville ha vanskeligheter med å holde Nordlandsruten så presis som «Prinds Gustav» inntil da hadde gjort.

Enden på det hele ble at direksjonen satte «Nidelven» inn i forskjellige ruter, helt og holdent for selskapets egen regning. Det bevarte ruteoppsett for første halvår 1851, datert 4. februar 1851, viser veksling mellom fjordturer fra Throndhjem til Indherred og turer på kysten mellom Throndhjem og Tromsø. Dessuten var det satt opp to turer til Christiansund (1). Den 8. april 1851 gikk «Nidelven» ut på sin første tur til Tromsø, og ble derved det første private dampskip som konkurrerte med staten i Nordlandsruten. «Nidelven» opptok på disse turer også Namsos som anløpssted, noe statens dampskip til da ikke hadde gjort.

Også høsten 1851 fortsatte man å veksle mellom turer på Indherred og turer til Tromsø. Det viste seg imidlertid fort at farten ikke var lønnsom. På fjordturene var belegget dårlig. Folk hadde ikke riktig vennet seg til å reise med «røykbåten», og syntes også det var for dyrt. I Nordlandsruten møtte «Nidelven» konkurranse fra statens dampskip, og dette innvirket på belegget. Lystturer på søndagene rettet opp noe av økonomien, men kunne ikke hindre at driften totalt sett gikk med tap.

På de fleste av anløpsstedene var det forøvrig ikke kaianlegg. Skipet lå et stykke fra land mens passasjerer og gods ble skyssset med småbåter. I Throndhjem var det i 1826/27 bygget en landgangsbrygge ved Skansen, og denne var i 1839 forlenget til 300 alen, men selv her lå skipene for anker ute på redene. Kaianlegg var noe som ble

bygget suksessivt utover i dampskipstiden. I Throndhjem ble det således bygget et kaianlegg for ekspedering av dampskip i Nidelven på slutten av 1850-tallet. Selve dampskipsekspedisjonen var i Taværn i Fjordgt. 2. Noen steder holdt ordningen med skyssing med småbåter seg temmelig lenge.

I 1852 og 53 fortsatte «Nidelven» å veksle mellom turer på Throndhjemsfjorden og turer langs kysten til Tromsø og Hammerfest. Driftsresultatene var stadig dårlige, og det var tydelig at «Nidelven» var for stor for fjordfarten og litt i minste laget til kystfarten. På generalforsamling den 31. august 1853 ble det besluttet å selge skipet. Den 9. november ble så «Nidelven» solgt på auksjon for 11 200 Speciedaler. Kjøpere var en gruppe på syv handelsmenn i Throndhjem, med Hans Petter Jensen som hovedparthaver. I

praksis betød dette at interessentene i Throndhjem kjøpte ut interessentene på Indherred. De opprinnelige aksjonærene fikk en dividende på bare 1,12%.

De nye eierne startet opp igjen med fjordfart i mars 1854, men hadde egentlig andre planer med skipet. De ville sette det i fart på Hamburg. «Nidelven» ble rustet ut for langfart, og den 4. april 1854 la skipet ut på sin første tur til Hamburg. Turen var meget vellykket, og den 5. mai var «Nidelven» tilbake i Throndhjem igjen. Da man senere kom sammen for å drøfte erfaringene fra turen, var konklusjonen klar: «Nidelven» var for liten for utenlandsfarten.

Etter dette gjorde «Nidelven» flere turer på Throndhjemsfjorden i 1854, turer til markedene på Alstadhaug og Nærøe, samt diverse lystturer. I november ble så skipet trukket på land på Trondhjems Skibsværft for å forlenges.

Beskrivelsene sier gjerne at «Nidelven» ble saget over på midten. Etter de bevarte tegninger (3) er det klart at skipet ihvertfall ble delt opp i tre deler, og dette kan neppe ha skjedd ved saging. Oppdelingen har nok gått mer forsiktig for seg, og de enkelte delene trukket fra hverandre og bygget sammen igjen.

Sjøsettingen av den forlengede «Nidelven» foregikk den 3. mai 1855. Skipet var da blitt 134½ fot og 125ommercelæster, tilsvarende 257 netto registertonn. Nyere kilde (5) angir størrelsen til 343 bruttotonn. Skipet var tenkt å få tre master etter ombyggingen, men bevarte bilder som Fig. 6 viser alltid to master og rigg og seil omtrent som en skonnert.

Etter forlengelsen var det

Avsungen ombord paa Dampskipet
«Nidelven»
den 24de November 1850
Mel: Mens Nordhavet bruser etc.

*Paa Fjorden, hvor Ormen hin lange drog,
med Kæmper i Brynje og Plade,
til Kamp og til Seier paa Vikingetog
fra Ihlebugt og fra Hlade,
der dandser nu frem over Bølgen blaa
en Jomfru, som ei vore Fædre saae.*

*Som Elven, hvis ældgamle Navn hun bær,
hun trodser de stormende Vinde;
sin Vei hun sig selv gjennem Bølgen skjær,
thi stærk hendes Barm sluttet inde
en Kraft, der trodser den Havets Aand,
som lægge vil Skibet i sine Baand.*

*Afsted da du Jomfru! flyv rask afsted
og bliv ikke træt paa din Færden.
O, kunde jeg, fulgte jeg gjerne med
paa den lystigste Flugt omkring Verden.
Men dandser du kun paa den gamle Fjord,
hav altid dog Lykke og Held ombord!*

Chr. Monsen

Fig. 5 Kantate til dampskipet «Nidelven». Etter Olaf T. Engvig.

på ny tale om å leie ut «Nidelven» til staten for bruk i Nordlandsruten, men heller ikke denne gang ble det noe av det. Staten behøvde et skip fra 15. mai til slutten av oktober, og «Nidelven» var ikke klar til fart før i begynnelsen av juli. Farten dette året kom derfor til å omfatte en del turer på Indherred, noen lystturer samt fire turer til Hamburg. I 1856 og en rekke år utover ble det bare fireukers rute på Hamburg, og ikke flere fjordturer. «Nidelven» gikk derved ut av lokaltrafikken for godt, og inn i en epoke som allerede er behandlet i foreliggende litteratur (6), (7). Om «Nidelven»s videre skjebne henvises til denne.

En kortfattet oversikt over «Nidelven»s fart i årene 1850—1855 er gitt i Tabell 1. Lystturer er her ikke tatt med.

Posttransporten med dampskipet «Nidelven»

Allerede lenge før «Nidelven» kom i rutefart, hadde direksjonen fått tilsagn om godtgjørelse for å føre post på skipets turer på Throndhjemsfjorden (1). Beslutningen om også å sette skipet i fart i rute på kysten til Tromsø, ble imidlertid fattet svært fort. Man rakk derfor ikke å ta spørsmålet om postførsel og postgodtgjørelse opp med departementet i tide. Resultatet ble at «Nidelven» på de fem turene til Tromsø i første halvår 1851 bare ble postførende på tre nordturer og fire sydturer (8). Resten av året var «Nidelven» postførende både på Indherred og på kysten hele tiden.

For 1851 fikk «Nidelven» utbetalt en postgodtgjørelse på 200 Speciedaler for turene til Tromsø første halvår, 350

År	Fartstid, kommentarer.
1850	Prøveturer fra 1. november, turer til Stenkjær og til Orkedalen om Røbjerget fra 24. november til 18. desember.
1851	Fart fra Throndhjem til Levanger og Stenkjær fra 22. februar til 8. november. To turer til Christianssund. Gart mellom Throndhjem og Tromsø fra 8. april til 30. oktober.
1852	Fart mellom Throndhjem og Indherred fra 28. februar til midten av desember. To turer til Tromsø og syv til Hammerfest fra 11. mars til begynnelsen av november.
1853	Fart på Indherred fra 26. februar og til Tromsø fra 11. mars frem til 1. august.
1854	Fart på Indherred fra mars måned til 8. september. En tur til Hamburg fra 4. april til 5. mai.
1855	Fart på Indherred fra juli til november. Fire turer fra Throndhjem til Hamburg.

Tabell 1. Oversikt over dampskipet «Nidelven»s fart i årene 1850—1855.

Speciedaler for turene til Tromsø annet halvår og 20 Speciedaler for turene på Indherred annet halvår. Hva som ble betalt for fjordturene i første halvår, er ukjent.

I 1852 var «Nidelven» postførende på alle turer, både på Indherred og til Nord-Norge (1), (9). Dette året fikk skipet tilsammen 700

Speciedaler i postgodtgjørelse. For 1853 var satsene fastsatt til 55 Speciedaler pr. tur i Nordlandsruten, og ikke noe for turene på Indherred. Farten opphørte imidlertid, som tidligere nevnt, den 1. august 1853, og skipet ble solgt til nye eiere.

Det har hittil ikke vært mulig å finne noen dokumentasjon på at «Nidelven» førte

post på turene på Indherred i 1854 og 1855. For farten på Hamburg er det kjent (10) at skipet fikk postgodtgjørelse fra og med 1856. Dette tyder på at farten hadde for mye preg av løsfart til at det var mulig å få noen avtale om postgodtgjørelse for postbefordring i 1854 og 1855. Dette hindrer allikevel ikke at «Nidelven» kan ha tatt med post, både offisielt og uoffisielt, uten godtgjørelse.

Filatelistisk sett har det hittil ikke vært mulig å finne et eneste sikkert spor etter postbefordring med dampskipet «Nidelven» i årene 1850—1855. Dette kan ha flere årsaker.

For det første hadde «Nidelven» ikke noe eget poststempel i disse årene. Statens dampskip i Nordlandsruten brukte fra 1849 og utover stempler med tekst NORDLAND, utlånt av Nordlands Postkontor, til omkartering ombord ved passering av Nordlands Postkontor på nord- og sydgående. «Nidelven» fikk ikke noe slikt stempel, det fantes helt enkelt ikke flere å låne ut. Skipet

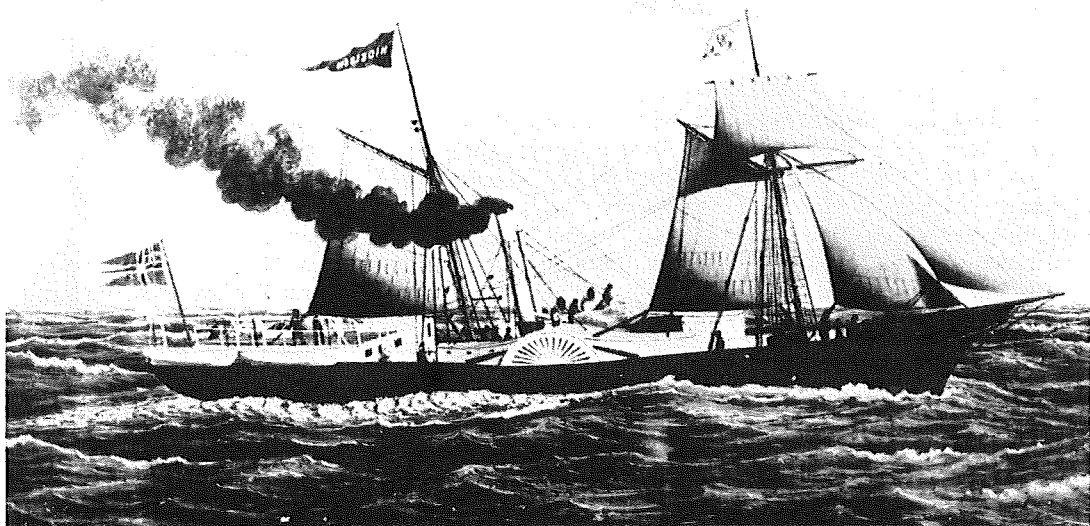

Fig. 6 Dampskipet «Nidelven» etter forlengelsen i 1855. Etter Olaf T. Engvig.

ble istedenfor beordret til å gå innom Nordlands Postkontor og Ottersø for omkartering av posten. Dette tok til sine tider mange timer, og bidro også til at «Nidelven» ikke alltid greidde å holde ruten.

Et annet moment er at det var svært få steder som hadde poststempel i tiden før 1855. Posten ble påskrevet karteringsnummer og eventuelt portobeløp, men fikk sjelden et stempel eller en påskrift som kunne bekrefte tid og sted. Dette gjør det heller ikke enklere å lete etter post som har gått med «Nidelven». Som et tredje moment kan nevnes at «Nidelven» trolig bare førte sekkepost, slik at posten normalt ikke ble behandlet ombord.

Den som har tålmodighet nok, vil imidlertid sikkert kunne finne post som har gått med «Nidelven», i det minste fra årene 1851–53. Det man må lete etter er først og fremst brev som har gått til eller fra steder som «Nidelven» anløp på sine turer mellom Throndhjem og Indherred og Throndhjem og Christianssund, samt i Nordlandsruten mellom Throndhjem og Tromsø eller Hammerfest. Ved å sammenligne tider og steder på/i brevene med rutene for «Nidelven» og de alternative postforbindelser, skulle det være mulig å fastslå med relativ stor sikkerhet om et brev virkelig har gått med dampskipet «Nidelven» i lokalrute eller kystrute i det aktuelle tidsrom.

Opptakten til et lokalrutenett

Allerede i «Nidelven»s første år på Throndhjemsfjorden kan man skimte konturene av det rutenett som man senere skulle få i den

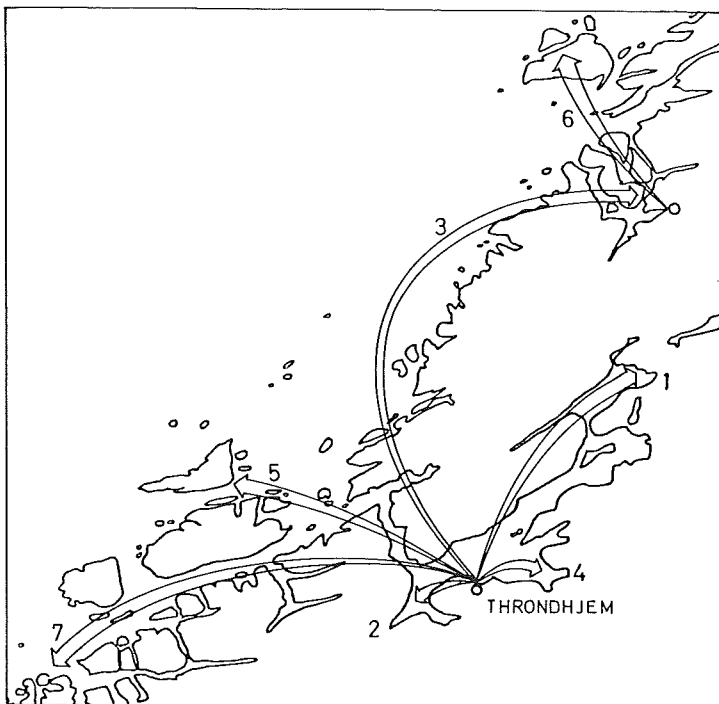

Fig. 7 Hovedtrekkene i lokalrutenettet. 1 Throndhjem-Indherred, 2 Throndhjem-Orkedalen, 3 Throndhjem-Namsos, 4 Throndhjem-Strindfjorden/Størdalen, 5 Throndhjem-Uttrøndelagen, 6 Namsos-Ytre Namdalen og 7 Throndhjem-Christianssund.

lokale dampskipsfarten. «Nidelven» gikk i ruter fra Throndhjem til Indherred, til Orkedalen, til Christianssund og til Nordland via Namsos. På lystturene gikk skipet noen ganger også til Størdalen eller til steder på Uttrøndelagen. Fig. 7 viser rutenettet slik det kom til å se ut da den lokale dampskipsfart var på sitt høyeste. Det skal presiseres at pilene i figuren bare viser hovedtrekkene i rutene, og ikke de eksakte ruteopplegg. Følgende oppdeling er funnet hensiktsmessig:

1. Throndhjem — Indherred
2. Throndhjem — Orkedalen
3. Throndhjem — Namsos
4. Throndhjem — Strindfjorden/Størdalen
5. Throndhjem — Uttrøndelagen
6. Namsos — Ytre Namdalen

7. Throndhjem — Christianssund (N)

Til dette kan det føyes en del nummer åtte, nemlig innsjørutene.

I det følgende vil den lokale ruteart og posttransport bli gjennomgått i den oppførte rekkefølge.

(Fortsettes)

Referanser:

1. James Pedersen og Kristian Koren: *Den Ældre Norske Dampskipsfart*. Kristiania 1916.
2. J. Kr. Wengstad: *Indherreds Aktie-Dampskibsselskab inntil år 1926*. Steinkjer 1926.
3. Olaus Schmidt: *Aktieselskapet Trondhjems Mekaniske Verksted 1843—1943*. Trondheim 1945.
4. Olaf T. Engvig: *Gamle dampen. Rutebåter på Trondhjemsfjorden*

- 1850—1975. Trondheim 1977.
5. Rolf Danielsen og Olav Vedeld: *Det Nordenfjeldske Dampskibsselskab 1857—28. januar 1957.* Trondheim 1957.
6. F. C. Moldenhauer jr.: *Norsk skipspost før 1880. Håndbok over Norske Filatelistika, Oslo 1969, s. 169—191.*
7. Tore Gjelsvik: *Skip og post i Hamburgruten 1853—1865.* Trondheim 1983.
8. *Circulaire fra Den Kongelige Norske Regjerings Departement for det Indre, 24. Marts 1851.*
9. *Circulaire fra Den Kongelige Norske Regjerings Departement for det Indre, 4. Marts 1852.*
10. *Departements-Tidende, Nr. 25, 23. juni 1856 s. 383—392 og 410—415.*

Netto-opplag for OFF. SAK-merkene

Fra Postverket v/Filatelikontoret har Norgeskatalogkomiteen fått oppgitt nettoopplaget på den siste OFF. SAK-utgaven i offset på Harrisonpapir.

Da netto-opplagene på enkelte av verdiene er meget små, vil det kanskje være av interesse å få opplyst om dette.

Opplagene er som følger:

NK. nr. 117	5 øre:	1.635 000
NK. nr. 118	10 øre:	400 000
NK. nr. 119	15 øre:	400 000
NK. nr. 120	20 øre:	265 000
NK. nr. 121	25 øre:	7.288 500
NK. nr. 122	40 øre:	1.200 000
NK. nr. 123	50 øre:	8.527 000

NK. nr. 124	60 øre:	2.760 000
NK. nr. 125	70 øre:	300 000
NK. nr. 126	80 øre:	14.750 000
NK. nr. 127	1 kr.:	8.310 000
NK. nr. 128	1,10:	2.481 000
NK. nr. 129a	1,25:	35.075 000
NK. nr. 129b	1,25:	23.400 000
NK. nr. 130	1,30:	6.000 000
NK. nr. 131	1,50:	18.870 000
NK. nr. 132	1,75:	6.350 000
NK. nr. 133	2 kr.:	31.300 000
NK. nr. 134	2 kr.:	12.550 000
NK. nr. 135	3 kr.:	6.100 000
NK. nr. 136	5 kr.:	3.050 000
NK. nr. 137	5 kr.:	6.250 000

Med vennlig hilsen
for OFK's Komite
Arne Thune-Larsen

Auktion Nr 8

6 oktober

Våra auktioner är nu helt specialiserade på nordiska brev och helsaker. Vi kan därför erbjuda ett mycket omfattande utbud inom detta intressanta område. Totalt omfattar höstauktionen 1800 objekt varav ca 150 från Norge. Bland de norska objekten kan nämnas skillingbrev till Italien, USA och Schweiz. Ett flertal intressanta brev med posthornsfrankeringar, bland annat flera med häftesmärken. Ett mycket omfattande utbud av censurpost och helpost och mycket, mycket annat.

Vår rikt illustrerade 96-sidiga katalog sändes gratis och portofritt.

Sören Andersson & Co

Box 19113, S-104 32 Stockholm
Telefon 08546-8156412

nft

nytt om nye frimerker

Redigert av Knut Riiber

Norden

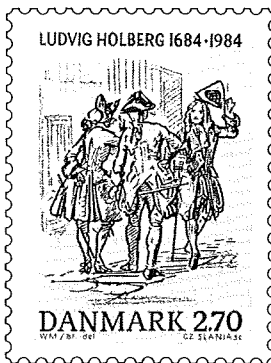
Danmark

6/9: En serie på fire frimerker over temaet «Dansk fiske og sjøfart». Merkene får følgende motiver og verdier: Forskning (kr. 2,30), Transport til sjøs (kr. 2,70), Havfiske (kr. 3,30) og Havfiske (kr. 3,70). Merkene trykkes i flerfargetrykk i stålstikk på fluorescerende papir. Tegner har vært Claus Achton Friis, mens merkene er gravert av Arne Kühlmann.

Fiske og sjøfart

5/10: Et frimerke i anledning av 300-året for Ludvig Holbergs fødsel. Som motiv har man valgt en samtidig tegning av Wilhelm Marstrand, hvor det

henspilles på en anekdote om Holberg idet han møter en offiser og en «modejunker». Det ble fortalt at da Holberg møtte disse to herrer, sa de til ham: «Vi går ikke av veien for en narr...» «Da går jeg såmenn av veien for to,» svarte Holberg, hilste og vek tilside

for dem.

Merket er gravert av Czeslaw Slania, og tekst og ramme er tegnet av Birgit Forchhammer. Det trykkes i kombinasjonstrykk stålstikk/offset på fluorescerende papir i flerfarvetrykk.

Ludvig Holberg ble født i Bergen 3/12 1684. Sin utdannelse fikk han ved Københavns Universitet, hvor han også senere ble professor. Hans forfatterskap er godt kjent i Norge, — særlig hans komedier. Mest kjent er formodentlig «Jeppe på Bjerget». Holberg døde i

1754 og er gravlagt i klosterkirken på Sorø i Danmark.

5/10: Et frimerke «Postfugl», hvor motivet er vinnertegningen i en konkurranse blant barn fra august/september

1983. Pålydende blir kr. 1,00, og merket trykkes i flerfarvetrykk.

Tegner har vært Hanne Bach Hansen som gikk

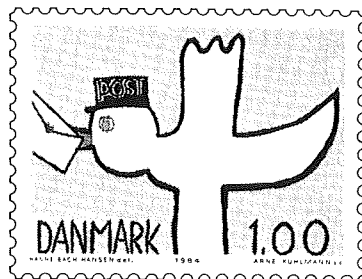
i 5. klasse ved Østersøskolen ved Gedser. Gravør har vært Arne Kühlmann. Merket trykkes i kombinasjonstrykk stålstikk/offset på fluorescerende papir.

Til tegnekonkurransen kom det inn ca. 35 000 tegninger. Konkurransen gikk mellom elever mellom 7 og 15 år, og emnet skulle være kommunikasjon. Det var det danske Post- og Telegrafvæsenet som utlyste konkurransen, og med i juryen var også medlemmer av Danmarks Filatelist Forbund og Danmarks Frimærkehandlerforening.

5/10: Et frimerke i anledning av at det er 300 år siden det mosaiske trossamfunn ble opprettet i København.

Motivet blir en kvinne som velsigner sabbatlysene. Merket får pålydende kr. 3,70 og trykkes i flerfargetrykk i kombinasjonen stålstikk/offset på fluorescerende papir. Merket er tegnet av Marianne Nagler og gravert av Arne Kühlmann.

I de tre århundredene som er gått siden opprettelsen, har det mosaiske trossamfunn i København fostret mange store personligheter, som har vært med på å prege det danske samfunn kulturelt, økonomisk og politisk. I 1814 fikk de danske jødene likeberettigelse med resten av befolkningen, og Danmark har stort sett vært forskånet for antisemittisme siden da. Bare få jødiske menigheter i vår del av verden kan se tilbake på en ubrutt historie over 300 år.

Færøylene:

10/9: Tre frimerker med motiv fra en typisk færøysk slupp, en seilskipstype som var svært utbredt i torskefisket ved århundreskiftet. Merkene har pålydende kr. 2,80, kr. 3,00 og kr. 12,00, og viser henholdsvis sluppen «Westward Ho», fiskere ved relingen med fiskesnøre og en rorgjenger som styrer båten. Fargene blir blå, brun og oliven. Merkene er gravert av Czeslaw Slania og trykkes i ståltrykk ved Finlands Banks Seddeltrykkeri.

Slupp

Grønland

11/10: Et frimerke pålydende kr. 10,00 som avbilder en steinbit fra farvannene ved Grønland. Det finnes tre steinbit-arter der, men det er bare flekksteinbiten (Anarhichas minor) som inngår i fiskeproduksjonen. Steinbit, eller «hakkatt» som fisken kalles på dansk, blir tatt som bifangst ved trålfisket etter torsk og reker. I 1983 produserte man 295 tonn steinbit på Grønland, særlig som filet.

Merket er tegnet av Jens Rosing og gravert av Arne Kühlmann. Det trykkes i fargene blå, grønnsvart og brunt.

Island

Island

11/9: To nye frimerker i den islandske serien med motiv fra landets flora. Merkene får pålydende kr. 6,50 og 7,50. Det er tegnet av

Islandske planter

Prostur Magnusson og trykkes i Sveits i flerfarvetrykk.

Den laveste verdien avbilder Grepplyng (Loiseleuria procumbens), som finnes i fjellene i det nordlige Europa. På Island er lyngen alminnelig over hele landet, og er blitt ansett som en god forplante for sauer.

Den høyeste verdien avbilder Melbær (Arcostaphylos uva-ursi), som også tilhører lyng-familien. Melbær er vanlig over store deler av Europa, og finnes mange steder på Island. Planten ble tidligere ansett å ha helbredende egenskaper, og er også kjent som en farveplante fra eldre tid.

EUROPA forøvrig**Andorra**

Spansk

27/4: 26 pta. ESPANA 84.

Belgia

7/5: 12 og 22 fr. Europa 84.

21/5: 12 fr. Frimerkets dag.

28/5: 12 fr. annet direkte Europa-valg.

Bulgaria

30/3: 15, 25 og 80 q, 1,10, 1,20 og 2,20 l. klokke-tårn i bulgarske byer.

5/5: 15, 25 q, 1,20 og 2,20 l. antifascistiske helter.

England

1/5: 3½, 12½ og 16 p. automatmerker fra ytterligere fire steder.

5/6: 31 p. til Londons verdensmøte 1984.

26/6: 16, 20½, 28 og 31 p. til 100-året for innføringen av Greenwich-tid.

Jersey

24/7: 9, 12, 26 og 31 p., annen utgave som viser luftpostens historie.

5/11: 9 og 12 p. Julen 1984.

Frankrike

18/6: 3 fr. til 40-året for opprettelsen av nasjonale studier av telekommunikasjon.

Gibraltar

1/7: Straffeportomerker i verdiene 1, 3, 5, 10, 25, 50 p. og 1 £.

Hellas

26/3: 15, 20 og 27 dr. Automatmerker fra seks forskjellige byer, hvert sted med sitt nummer.

30/4: 15 og 27 dr. CEPT 1984.

30/4: 14, 15, 20, 32 og 80 dr. til de olympiske sommerleker i Los Angeles.

28/6: 15, 20 og 27 dr. automatmerker fra ytterligere 4 steder.

Irland

10/5: 26 og 29 p. Europa 1984.

10/5: 26 p. Europavalg 1984.

6/6: 22 p. til 100-årsdagen for sangeren John McCormack.

Italia

24/4: 4 × 450 l. trykt i 4-blokk, naturvern.

30/4: 450 l. til 40-året for opprettelsen av Roma-pakten.

26/4: 450 og 550 l. til den int. frimerkeutstilling ITALIA 85.

4/5: 450 og 550 l. Europa 84.

12/5: 250 og 400 l. 100 år italiensk derby.

19/5: Turistutgave i verdiene 300, 400, 450 og 550 l.

Jugoslavia

28/4: 23,70 din. i forbindelse med at landet tok sin første olympiske medalje i vinterlekene. Dette hendte i Sarajevo, og var en sølvmedalje.

14/5: Olympiske sommerleker i Los Angeles. 5,00 din. basketball, 16,50 din. stup, 23,70 din. ridning og 50,00 din. løp.

Luxemburg

10/7: 4, 7 og 10 fr. automatmerker.

Malta

14/6: 3, 8, 11 og 25 c. maltesisk politi 170 år.

Nederland

8/5: 60 c. til 1600 året for den hellige Servatius' død.

22/5: 50 og 70 c. Europa 84.

13/6: 50 + 20 c., 60 + 25 c og 70 + 30 c. til den internasjonale frimerkeutstilling FILA-CENTO i tiden 6.—9. september i Haag.

Polen

I mars: Seks merker blomster, 5, 6, 10, 17, 25 og 27 zl.

I april: Olympiske sommerleker i Los Angeles: 5 zL. handball, 6 zl. fekting, 15 zl. sykling, 16 zl. 1000 m. løp, gullmedalje til Janusz Kusocinski, 17 zl. 100 m. løp, gullmedalje til Stanislaw Walasiewiczowna, 31 zl. OL i Sarajevo, samt blokk i verdiene 16 og 17 zl. med et tillegg på 10 zl.

I april: 27 zl. til den int. frimerkeutstilling ESPANA 84.

Romania

24/1: En blokk, 10 l. til 125 året for unionen mellom Moldau og Walachei.

8/2: 0,50, 1, 1,50, 2,00, 3,50 og 4,00 l. forskjellige begivenheter.

24/4: To blokker med fire merker hver, 3 lv. Intereuropeana 1984.

San Marino

27/4: 400 og 550 l. Europa 84.

27/4: 300 og 400 l. flaggsvingere.

Sovjet

13/4: 50 kop. i blokk til 50 året for innstiftelsen av ordenen «Helt av Sovjetunionen».

12/4: 10 kop. Kosmonautenes dag.

13/4: 6, 15 og 45 kop. til 50 året for Tscheljin-skin's ekspedisjon.

22/4: 50 kop. til Lenins 114. fødselsdag.

Spania

27/4: 5 × 38 pts. i blokk til ESPANA 84. Merkene gjengir den kongelige familie.

5/5: 38 pts. til den 53. FIP kongress i forbindelse med ESPANA 84.

5/5: 16 og 38 pts. Europa 84.

19/5: 17 pts. forsvarrets dag.

Tsjekkoslovakia

9/5: 50 h, 1, 2 og 4 ksc. antifacsistiske helter.

11/5: 50 h og 1 ksc. året for tsjekkisk musikk.

Tyrkia

30/4: 50 og 100 lira Europa 84.

Tyrkisk republikk — Nordcypros

30/5: 50 og 100 tl. Europa 84.

20/7: 20 og 70 tl. til 10 året for fredsoverasjonen på Cypros.

19/6: 10, 20 og 70 tl. Olympiske sommerleker i Los Angeles.

Vest-Tyskland (DBR)

19/6: Tre merker i en blokk, 60, 80 og 120 pf. til UPU's 19. kongress i Hamburg i tiden 18. til 27. juni 1984.

19/6: 80 pf. til byen Neuss 2000-årsjubileum.

19/6: 80 pf. til 200 års fødselsdag til astronomen Friedrich Wilhelm Bessel.

19/6: 60 pf. til den 88. tyske katolikkdag i München.

Vest-Berlin

19/6: 80 pf. til 100 året for Alfred Brehm' død.

Øst-Tyskland (DDR)

5/6: 10 + 5 og 20 pf. i forbindelse med nasjonal ungdomsfestival 1984. Merkene er trykt sammenhengende med mellomfelt.

5/6: 50 og 80 pf. teatergrupper.

19/6: 10 og 20 pf. i sammentrykk med mellomfelt til 20. arbeider, festspill 1984.

Ungarn

30/4: Tre merker i en blokk, á 4 ft., filateliske begivenheter i 1984.

15/5: 2 × 1, 2 × 2, 4, 6 og 8 ft. arkeologiske funn fra 10. århundre.

21/5: 2 ft. til den XXV. kongress RGW.
7/6: 2 x 1, 2 x 2, 4, 6 og 8 ft. sommerfugler.

Vatikanet

28/2: 450 og 1500 l. til 100-årsdagen for Gregor Mendels død.

28/2: 550 og 1200 l. til 500-året for den hellige Kasimir, Litauens skytsengel.

18/6: 150, 450, 550 og 1500 l. til ære for kulturelle og vitenskapelige enheter ved den hellige stol.

Østerrike

25/4: 3.50 s. 900 år Reichersberg.

27/4: 3.50 s. i dagligserien kirker og slott i Østerrike.

4/5: 5 s. XX verdenskongress for bilingeniører i Wien.

4/5: 4.50 s. til 200-året for tobakkindustrien i Østerrike.

4/5: 6 s. EUROPA 84.

4/5: 4.50 s. 1200 år Köstendorg.

11/5: 3.50 s. Landbruksutstilling 1984.

11/5: 4.50 s. til 125 års dødsdag til hertug Johann.

18/5: 3.50 s. til Landsutstillingen «Das Zeitalter Kaiser Franz Josephs».

18/5: 4.50 s. til området Schlägl.

30/5: 4.50 s. 850 år byen Vöklabrunn.

1/6: 3.50 s. landsmuseet i Kärnten 100 år.

5/6: 4.00 s. til 100 året for Ralph Benatzky's fødsel.

5/6: 3.50 s. til landsutstillingen Tiroler landsfest 1809—1984.

5/6: 4.50 s. naturvern.

22/6: 4.00 s. 25 år Minimundus.

22/6: 3.50 s. til 125 årsdagen for friherre Christian von Ehrenfels fødsel.

29/6: 4.00 s. i serien østerrikske naturskjønnhet.

FN

GENÈVE

18/4: 0.50 og 0.70 fr. menneskenes kultur- og naturarv.

29/5: 0,35 og 1,50 sfr. «En fremtid for flyktninger».

15/11: 1,20 sfr. verdens ungdomsår.

WIEN

18/4: 3.50 og 15 s. menneskenes kultur- og naturarv.

29/5: 4.50 og 8,50 øs. «En fremtid for flyktninger».

15/11: 3,50 og 6,50 øs. verdens ungdomsår.

NORGE — postfrisk — 30—50% rabatt på HK 13.

Utdrag fra min nye prisliste

NK-nr.	Kpl.serie	HK-pris	Min pris
225-28	Maud	(28,00)	17,00
255-58	Redningselskap	(70,00)	49,00
306	Rikstinget	(4,00)	2,50
307-08	Wessel	(6,00)	3,00
309-10	Postforening	(7,00)	3,95
314-17	Grieg	(12,00)	7,80
318	Frontkjemper	(5,00)	3,00
342	Røde Kors	(6,00)	3,90
343-44	Folkemuseum	(10,00)	6,50
349	Wings	(5,00)	3,00
370	Dass	(6,00)	3,50
374	Røde Kors o.tr.	(5,00)	3,00
375-76	Løveprovisiorier	(25,00)	16,25
377-79	Kielland	(42,00)	25,00
380-82	UPU	(14,00)	9,10
383-85	Oslo 900 år	(17,00)	10,95
386-87	Polio	(54,00)	35,00
407-09	OL-vinterleker	(92,00)	59,00
425-27	Frimerkejubileum	(11,00)	6,00
441-42	Märtha	(42,00)	25,50
443-44	Norden I	(14,00)	7,70
475-76	Norges vel	(17,00)	11,00
483-84	Flyktning	(104,00)	67,00
485-89	Båter	(64,00)	39,90
492-95	Idrett	(28,00)	18,90
498-99	Universitet	(12,00)	7,80
594-05	Nobel	(10,00)	6,50
506-07	Bjerkenes	(9,00)	5,90
511-12	Europa	(13,00)	8,75
530-31	Collett	(13,00)	8,50
536-37	Nord-Norge	(23,00)	16,25
542-44	Textil	(15,00)	9,75
545-48	Munch	(17,00)	11,00
549-50	Arbeidersamf.	(6,00)	3,90
551-52	Gulb./Vaaage	(16,00)	10,90
557	Europa	(13,00)	8,75
562-63	Frigjøringsjub.	(8,00)	5,20
564-65	Røde Kors	(27,00)	17,55
570	Rondane	(12,00)	7,80
579-80	Sverdrup	(6,00)	3,90
583-84	Eyde/Birkeland	(22,00)	13,90
585-86	EFTA	(17,00)	11,00
591-92	Dybwad	(6,00)	3,90
593-94	Santalmisjonen	(12,00)	7,75
602-03	Håndverk	(11,00)	7,15
608-09	Indremisjon	(24,00)	14,60
615-16	Nobel	(9,00)	6,35
632-33	Vigeland	(10,00)	6,50
649-52	Natur	(36,00)	23,40
670-71	Flyktning	(6,00)	3,95
684-85	Posthorn	(8,00)	5,25
695-96	Interjunex	(50,00)	30,00
706-07	Leprabasillen	(11,00)	7,15
719-21	Blomster	(11,00)	7,15
741-42	Rosemaling	(6,00)	3,75
753-54	Speidersaken	(8,00)	4,80
795-98	Kystfart	(24,00)	14,45
850-53	Norwex blokk II	(45,00)	25,00
865-68	Norwex blokk III	(35,00)	24,50

Alle bestilte merker sendes til gjennomsyn før betaling og med FULL RETURRETT innen 10 dager. Portofritt ved ordre over kr. 100,00.

Be ellers om å få tilsendt liste:

NORGE — postfrisk, stemplet, OFF. SAK, FDC, årssett.

Færøyan — postfrisk, stemplet, FDC, årssett.

Grønland — postfrisk, årssett.

JOHAN MATHISEN

8186 TJONGSFJORDEN

Bruk NFT's annonsører

Planen for utgivelsen av 20 mm-håndbøkene følger nedenfor med beskrivelse av hvilke merker som vil bli omtalt i de enkelte bind. Arbeidet med en rekke av merkene er allerede kommet godt i gang, og vi regner med at de to første bind vil foreligge ferdige i god tid til OFK's jubileumsutstilling 1986, som også faller sammen med 100-årsjubileet for de første merker i 20 mm-utgaven.

Bind I: Generelle opplysninger om 20 mm-utgaven — 1990

Bind II: Kildemateriellet til 20 mm-utgaven — 1986

Bind III: 1. trykningsperiode: NK. 51 I, 53 I, 49 I og 55 — 1986

Bind IV: 2. trykningsperiode: NK. 51 II, 52 I, 52 II, 53 II, 53 III, 54 I og 54 II — 1990

Bind V: 3. trykningsperiode: NK. 50, 53 IV og 51 III — 1989

Bind VI: 4. trykningsperiode: NK. 52 III, 53 V, 53 VI, 54 III og 54 IV

Bind VII: 5. trykningsperiode: NK. 49 II, 51 IV, 52 IV, 53 VII, 53 VIII og 54 V — 1987

Bind VIII: 20 mm-utgavens helsaker — 1988

Bind IX: Centraltrykkeriets portomerker — 1988

Selv om det er noen år til en del av bindene er planlagt utgitt, er det likefullt uhyre viktig at utlån av sammenhengende materiell etc. skjer så snart som mulig. Materiellet skal jo bearbejdes og innpasses i forskningsarbeidet. Vi håper derfor på stor oppslutning fra alle landets eiere av materiell.

Håndbok-redaksjonen

F. C. Moldenhauer jr.

SVERIGE

postfrisk og stemplet

Stemplet: 1855—1984

Postfrisk: 1930—1984

Hefter: 1939—1984

Gunstige priser — god kvalitet —
personlig service

Skriv etter gratis prislister.

LARS OHLSON

Prästgatan 24, Boks 1480, S-251 14 Helsingborg,
SVERIGE

NORSK FRIMERKELITTERATUR

Følgende publikasjoner finnes på lager hos Norsk Filatelistforbunds hovedforlegger:

«Norske Filatelistika»	kr. 250,00
Bjørn E. Bunæs: «Fortegnelse over posthornstempler med kronet posthorn»	kr. 48,00
Erling Stark: «Norsk Luftpost 1911—1977»	kr. 50,00
John Fredriksen m.fl. «Norske maskinstempler 1903—1978»	kr. 50,00
«Filatelistisk Årbok 1983»	kr. 40,00
Tore Gjelsvik: «Skip og post i Hamburggruten»	kr. 60,00
Tore Gjelsvik: «Island, sett med en frimerkesamlers øyne»	kr. 36,00
T. Soot-Ryen: «Norges sportel-, stempel- og justermerker»	kr. 36,00
T. Soot-Ryen: «Norges Helpost 1872—1980»	kr. 50,00
«Norges Frimerker i farger 1984»	kr. 42,00

Disse kan bestilles gjennom frimerkehandlerne og bokhandlerne,
eller direkte fra forlaget

WENNERGREN-CAPPELEN A/S

Postboks 738 Sentrum
0105 OSLO 1

Porto kommer i tillegg. Bøkene kan bestilles mot forutbetaling (portotillegg kr. 5,- pr. eksemplar) eller pr. etterkrav.

Korrigert resultatliste fra NORDIA 84

At deler av vårt referat fra NORDIA 84-utstillingen i Reykjavik av ukjente årsaker er blitt en smule amputert i NFT nr. 6/84, får så være. Det var kanskje ikke så viktig det som sto der. Men det som verre er, forekommer det meg, er at også deler av resultatlisten ble borte. Og det var ungdomssamlingene det i så måte særlig gikk ut over, dessverre.

Det gikk frem at Arne Rønning, Norge, fikk sølvmedalje og hederspris for beste samling i ungdomsklassen. Det sto også at Erik Gulbrandsen, Norge, fikk sølvmedalje. Men det sto ikke at Jan Chr. Dreyer, Norge, også fikk sølvmedalje. Det ble i alt delt ut fire sølvmedaljer i ungdomsklassen, og tre av disse gikk altså til norske samlere. Ikke dårlig! Den fjerde sølvmedaljen gikk forøvrig til Bjørn Nykvist, Finland.

Sølvbronse fikk Håkon Magne Gjelsvik, som det sto å lese i NFT. Dessuten fikk J. Magnus Guldbrandsen, Norge, sølvbronse, foruten at han fikk hederspris. Resten av resultatlisten i ungdomsklassen skulle være korrekt gjengitt.

Med andre ord: Av tilsammen 17 medaljer i ungdomsklassen, fikk de norske deltakerne åtte, foruten begge hedersprisene i denne

klassen. Det er det all grunn til å ta av seg hatten for!

Det var ellers ikke deltakere fra Sverige og Island i ungdomsklassen, bare fra Danmark, Finland og Norge. Hva årsaken til dette kan være, vet vi ikke.

I tillegg til disse fremragende norske ungdoms-resultatene, fikk dessuten junioren Kjetil Barfelt, Norge, sølvbronse i litteraturklassen. Hans arbeid «Fortegnelse over poststedene i Østfold» er bemerkelsesverdig bra gjort, ikke minst av en junior.

Nå hadde det oppstått feil også i vår resultatliste over seniorene, men det skyldes den mangelfulle Palmaréen vi fikk utdelt. Vi skrev at Kr. Wilhelmsen fikk «Grand Prix International» for samlingen Japan 1871—1905, hvilket er korrekt. Hva som ikke var korrekt var opplysningen om at han bare fikk sølvbronse-medalje for denne samlingen. Han fikk nemlig vermeil-medalje. I tillegg fikk han sølvbronse for samlingen «Japanske okkupasjonsutgaver». Vi beklager lapsusen.

E.S.

**NFT's småannonser —
mulighetenes marked**

ULLFIL 84

Regional utstilling Jessheim 5.—7. oktober.

Det er fremstilt to spesialkonvolutter til vår utstilling ULLFIL 84. Disse blir frankert med de nye merkene Norsk Ukepresse og Ludvig Holberg. Utstillingskatalog med spesialartikler om Ullensaker posthistorie.

Objekter:

a. Ludvig Holberg Frimerkets Dag-stempel 5/10:	kr. 10,00
b. Ludvig Holberg Ullfil-stempel 5/10:	kr. 10,00
c. Norsk Ukepresse Frimerkets Dag-stempel 5/10:	kr. 13,50
d. Norsk Ukepresse Ullfil 84-stempel 5/10:	kr. 13,50
e. Utstillingskatalog m/filatelistartikler	kr. 15,00
f. Ett av alle objekter a., b., c., d. og e.	kr. 60,00

Bestillingsadresse: **JESSHEIM FRIMERKEKLUBB**

POSTBOKS 273, 2051 JESSHEIM — Postgiro 3 78 5201

nft

oss små-samlere imellom

Årsrapport 1983 fra TYF

Trondhjems Yngre Filatelistklubb holdt 18 medlemsmøter i 1983. Oppmøtet har vært ca. 31 pr. møte, noe som er en svak nedgang fra 1982, men som ligger godt over tidligere år.

Klubben har pr. 31/12 -83 ialt 118 betalende medlemmer, noe som er en økning på 10 fra året før. Markedsføringen av klubben har vært gjennomført ved bruk av informasjonsfoldere som har vært lagt ut i byens frimerkebutikker. Ved Frimerkets Dag ble det også gjennomført PR-tiltak.

Våren 1983 ble det gjennomført en monteringskonkurranse, mange deltok og resultatet av dette var meget godt, selv om dette for mange var første forsøk på å montere deler av sin egen samling.

Ved den nasjonale frimerkeutstillingen FILOS 83 var klubben representert ved Ole Georg Nordli, Frank Larsen, Bjørn Rosvoll og Trond Stokmo. Disse deltok blant annet på det ungdomslederseminaret som ble arrangert av Norsk Filatelistforbunds Ungdom.

Klubbens formann Arne Rønning ble gjenvalgt i NFU for en ny 2-årsperiode.

I forbindelse med Frimerkets Dag hadde klubben inngått en avtale med Nardosletta postkontor. Klubben fikk egen stand ved postkontoret og klubben stilte ut en spesiell informasjonssamling. I de samme dagene ble utstillingen TRONDHEIM 83 avholdt. Klubben hadde også her en informasjonsstand.

Svært gledelig er det også å se at mange av klubbens medlemmer har gjort det svært godt på både regionale, nasjonale, nordiske og internasjonale frimerkeutstillinger.

I løpet av 1983 ble det avholdt fire auksjoner med bra omsetning. Utvalgsavdelingen går også bra, men det merkes at byen har fått nye frimerkehandlere.

Medlemsbladet TYFUS kom ut med fire nummer i 1983. Bladet har i år vært i stor utvikling. Innholdet er mer variert og side-tallet har økt kraftig. Målet må være å gjøre bladet enda bedre.

Ved utgangen av året ble det satt ned en egen utstillingskomite som har til oppgave å arbeide med den nasjonale frimerkeutstillingen for ungdom som er lagt til Trondheim i medio november 1985.

Klubbens økonomi er meget god. Med tilskudd fra Trondheim kommune og et overskudd fra Frimerkets Dag ble overskuddet på vel 3000 kroner.

TYF vil takke de medlemmene av NFF som har vært behjelpelig ved ulike anledninger og alle andre som positivt har støttet opp under klubbens drift.

TYF kan se tilbake på et meget godt år med fortsatt innsats fra klubbens medlemmer kan vi gå lyse tider i møte.

Trondheim, 18. januar 1984

Arne Rønning

Nordisk ungdomsutstilling

I tiden 4. til 8. april 1985 vil det bli arrangert en nordisk ungdomsutstilling i Trollhättan i Sverige. Utstillingens navn er «NORDJUNEX 1985».

Utstillingen er åpen for utstillere i ungdomsklassene A til D. De som ønsker å delta kan ta kontakt med:

Per M. Kindem
Stubberudveien 12
1750 HALDEN

nft

postkassen

Noen som har maken? (NFT 6/84)

Kjære Torstein.

Jeg må dessverre skuffe deg med at ditt 8 sk. Oscar med Københavns nummerstempel «1» ikke er unikt, idet også jeg har dette stempelet på NK. 5. Men jeg vil ikke med dette påstå at mitt eksemplar har avtrykk av samme nummerstempel som ditt, det finnes jo et stort antall av Københavns nummerstempel «1» brukt på norske merker. Strengt tatt er vel dette nummerstempelet det vanligste utenlandske stempel på norske merker når man ser bort fra Hull, England.

Hjertelig hilsen vennen Frantz. (FCMJr.)

Posthornutgavene 1879–1883

Posthistorie og filateli

(Del 2)

Av Harry Snarvold

5 ØRE SKRAVERT POST-
HORN, 2. JAN. 1879

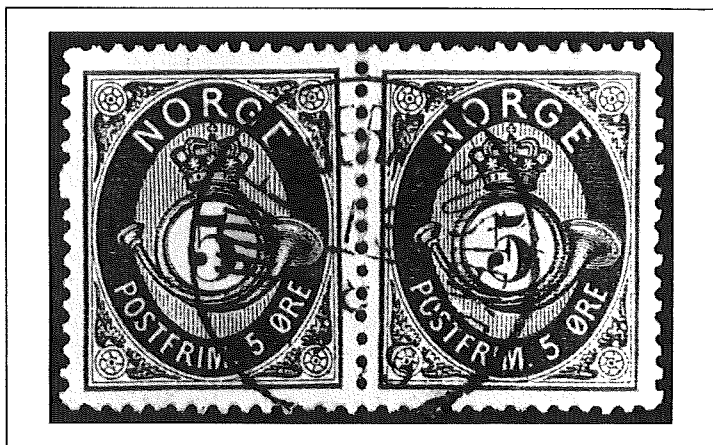
NK 35

Klisjeene ble fremstilt i elektrotypografi og merkene ble trykt i boktrykk av P. Petersen i Christiania i ark à 100.

Papiret, som ble levert fra Bentse Brug, er glatt og hvitt og har vannmerke «Posthorn I» i liggende stillinger. Opplaget er ca. 500 000 og takkingen $14\frac{1}{2} \times 13\frac{1}{2}$. Dette var den siste rest av bestillingen av 5-øres merker i foregående utgave som skulle effektueres, og klisjeene var svært slitte.

Beholdningen av reserveklisjeer var dessuten uttømt.

Petersen sto da foran enten å rense de slitte klisjeene med retusjering eller å bestille et nytt sett fra København. Retusjering var imidlertid allerede blitt brukt i stor utstrekning sent i trykkingen av de foregående plater, og da restopplaget ikke var av det omfang at det lønnet seg å bestille nye klisjeer fra København, valgte Peter-

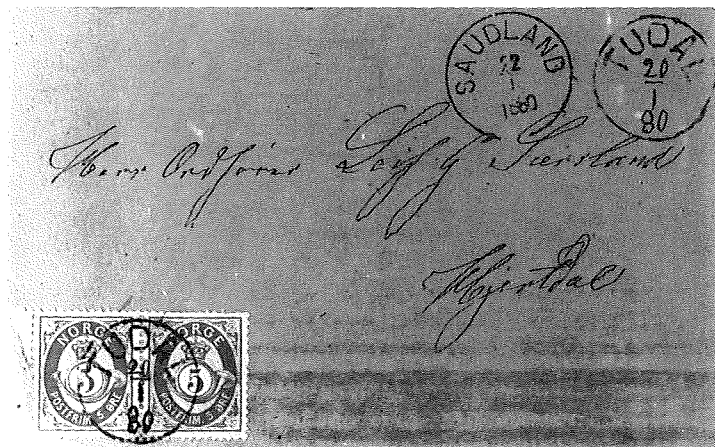

Par med arkposisjon nr. 63–64, stemplet HOVEDJERNB. POSTEXP. 18.8.1879.

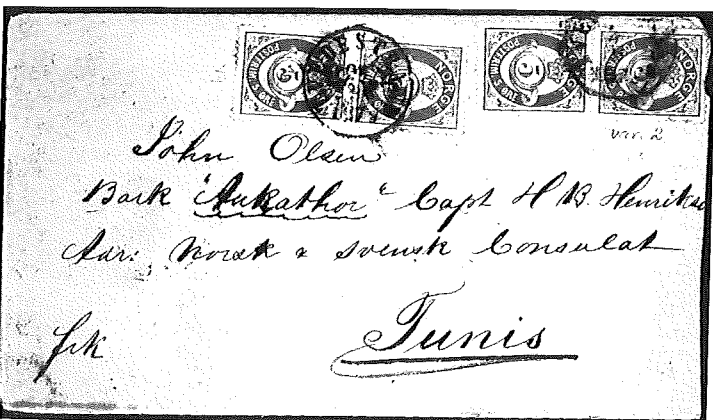
sen å fremstille disse i Christiania. Da Petersen av Departementet fikk utlevert originalstempelet, viste det seg at nummerpluggen var blitt borte, og en ny måtte anskaffes. Dermed fikk denne en noe annerledes utforming enn den foregående

med en svak helling mot venstre, i motsetning til den tidligere utgaven der den står rett opp.

Det lille inngraverte verdissiffer i ovalen er som regel uregelmessig utformet og mindre enn de foregående. Det mangler også «kule» i

Vakkert brev med par av NK 35, stemplet «SAUDLAND» og «TUDAL» med håndskrevet datum og årstall 20.1.80. Begge merkene har perfo-feil, pos. nr. 31–32.

Interessant brev til Tunis, frankert med to par av NK 35, stemplet «TVEDESTRAND 1879».

medre bue på 5-tallet. Disse egenskaper gjør at en bestemmelse av utgaven er ganske enkel.

Fotuten diverse matrusefeil, finnes en del platefeil, vesentlig i de ytre rammelinjer. En fremtredende dobbel fargeflekk i bunnfelt 1, og som bare forekommer en gang i platen, bør benevnes som primærvariant.

Andre varianter er merker uten punkt etter FRIM, som forekommer tre til fire ganger i platen, samt merker med brudd i rammehjørner. I mindre omfang forekommer også noen mindre hvite flekker som følge av unøyaktig klisjéframstilling eller slitasje på klisjeene. Ubrukte merker og brukte større enheter, er meget sjeldne, særlig vertikale forbindelser.

Matrusefeil

Som kjent kan man skaffe seg visse opplysninger om klisjéframstillingen gjennom kjennskap til matruse- eller trykksfeilenes antall og forekomst i platen. Typiske matrusefeil er imidlertid vanskelige å finne i utgaven uten inngående granskning av de forskjellige klisjeer. Og finnes det merker med fremtredende feil i merkebildet. Ved granskning av

en ustemplet sekser-blokk, forøvrig den største kjente enhet, observerte jeg ved en tilfeldighet at en av de store 5-tall ikke hadde samme stilling som de øvrige. (Fig. 4). Dette hadde en for det blotte øyet klart synlig helling mot venstre, hvilket skulle vise seg å være en meget interessant iakttagelse.

Ved en nøyaktig granskning, med dertil egnet instrument, av de 100 merkene i den rekonstruerte typeplaten, viste det seg at ti av

disse hadde samme avvikende helling.

Pluggen med det store 5-tall har etter alt å dømme blitt utsatt for en vridning mot venstre ved nedpressingen i blystykket. Ved opptagningen fra matruseen har den igjen fått opprinnelig stilling. En nøyaktig granskning av frimerkebildet i avtrykkene med dette særtrekk, viser et uniformt utseende, hvilket peker på et og samme avtrykk. Feilen eller avvikelsen kan altså rubriseses som en matrusefeil, og peker på ti fellinger over et antall blyavtrykk.

Da platen inneholder 100 klisjeer, pluss eventuelle reserver, bør matruseenes antall ha vært 10 til 12. Se fig. 5.

En annen typisk feil som kommer igjen er den fortynnede høyre ramme fra ving 4 og ned til hjørnet der den går ut i en spiss. Denne kan påvises i åtte til ti klisjeer.

Man finner også en oppbøyning av øvre ramme mot høyre hjørne i et antall av ca. syv klisjeer. Denne begynner i et punkt noe til høyre for

Fig. 4. Største kjente enhet

Merke nr. 6 i blokken (pos. 70) heller fremover. Om man fortsetter 5-tallets stolpelinje opp, vil denne i den ordinære stillingen peke ca. 4/10 mm til høyre for O i NORGE, mens den sterkere hellingen mot venstre peker ca. 2/10 mm til høyre for O.

midten, mellom R og G i NORGE og skråner oppover mot hjørnet. En del merker har videre et typisk avrundet hjørne oppe til høyre, og kan registreres på ca. syv klisjeer.

En del av disse feil opptrer mer eller mindre tydelig p.g.a. påvirkning under trykningen forløp, og er derfor vanskelige å presisere i et eksakt antall.

Det står imidlertid helt klart at matrisefeil forekommer, og at disse ved felling har blitt gjengangere på visse klisjeer.

Klisjefremstilling

Petersen, som sikkert hadde det mislykkede forsøket fra 1867 friskt i minne, gjorde nå et nytt forsøk på produksjon av klisjeer med den galvaniske metode i Christiania.

Det har ikke tidligere vært klarlagt hvordan Pettersen produserte disse klisjeene, men de gjenopptredende feil i frimerkebildet (se matrisefeil) peker på at man har tatt ti avtrykk fra originalstempelet og loddet disse sammen til en plate, som så har dannet utgangspunkt for den videre felling.

Dette blir bestyrket av Petersens egen uttalelse den 13. oktober 1879 om en blokk med ti blyavtrykk, og som refereres i sin helhet på annen plass. Man har deretter felt 10–12 ganger over denne platen, som gav 100 klisjeer pluss eventuelle reserver.

Deretter ble de små 5-tall og punktum etter FRIM inngravert på alle de fremstilte klisjeer, med like mange forskjellige graveringsstyper som resultat.

Klisjeene i denne utgaven ble således fremstilt uten å gå over ferdig graverte moderblokker, som var den vanlige metoden hos de foregående utgaver. (Thiele).

Dette var en forenkling og en tilbakegang i den grafiske fremstilling som er bemerkelsesverdig, da Petersen selv av erfaring var vel kjent med metoden.

En årsak til dette kan være at Petersen og hans faktor ikke har lyktes med den videre felling av kobbergalvanoene i bly, da dette — etter Thieles utsagn, ikke var et egnet materiale ved matrisering av blokker. Metoden med å bruke guttaperka som

matrisemateriale, var muligens ikke kjent for Petersen og hans medhjelpere på denne tid. Da samtidige kronemerker ble gravert av Philip Batz i København og felt fra moderplater med seks felling, og trykt i to-farge-trykk, er det sannsynlig at disse også ble produsert i København. Det skulle innebære at Petersens klisjeer til 5-øres utgaven 1879 derfor var de første som ble fremstilt etter den galvaniske metode i Norge.

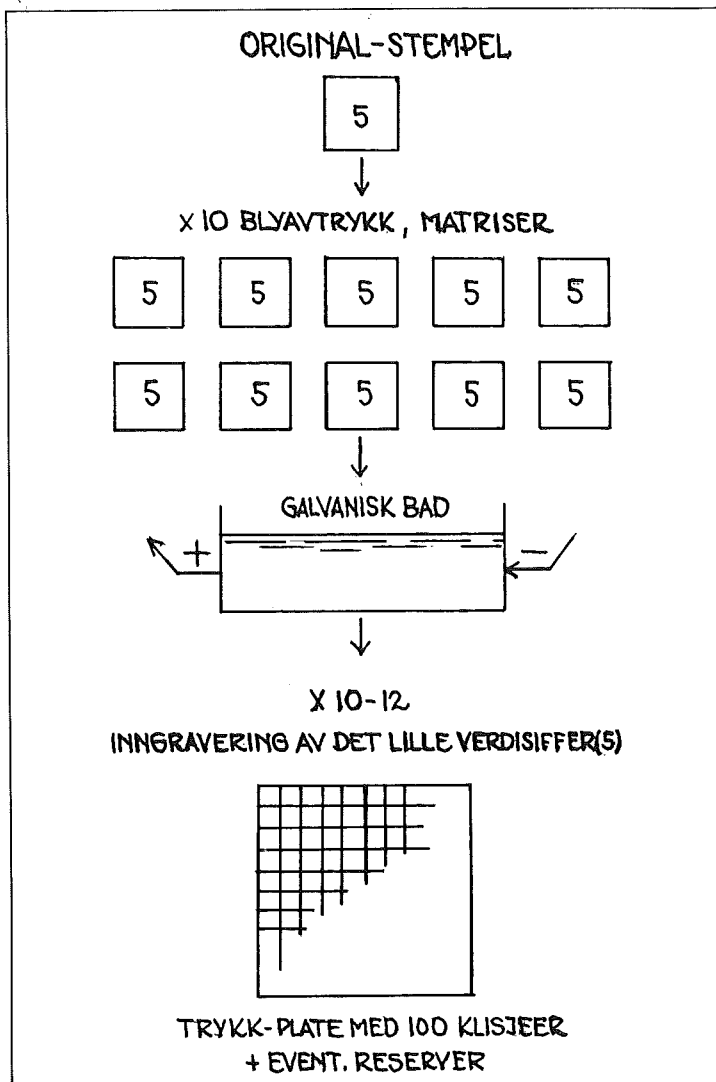

Fig. 5. NK 35. Klisjeframstilling

Fig. 6

De primære varianter (platefeil).

1. To fargeflekker i øvre venstre bunnfelt, pos. nr. 8.
2. Uten punkt etter M. Kan forekomme på minst tre klisjeer, pos. nr. 18, 69, 96.
3. Brudd på de ytre rammer i tre hjørner, pos. nr. 74.
4. Brudd i øvre ramme til høyre for O i NORGE, pos. nr. 44.
5. Brudd i hjul nr. 3 mot ving 5, pos. nr. 90.

Se fig. 6.

Bestemmelse av graverings-typer

Ettersom de små 5-tall og punktum etter M i POSTFRIM ble gravert for hånd

på hver og en av klisjéene, får man like mange graveringsstyper som klisjéer.

Selv om mange av graveringsstypene i denne utgaven er plump gravert og ofte har groteske utforminger, er det oftest ikke tilrekkelig med en enkel visuell granskning. Mange av typene kan også ha en naturlig form og være svært like av utseende.

For å gjøre typebestemmelsen så sikker som mulig, og for å holde de forskjellige fra hverandre, har jeg valgt å bruke en målmetode som er basert på en lokalisering av punktet i forhold til M i et koordinatsystem.

Man måler dermed fra midten av høyre ben i M horisontalt til punktets sentrum, og vertikalt fra den tynne rammelinjen opp til sentrum av punktet. For å få ensifrede tall, reduseres dette siste mål med 8/10 mm, som er avstanden fra rammelinjen opp til underkant av M. Videre måles 5-tallets plassering i forhold til punktum som den korteste avstand mellom punktets

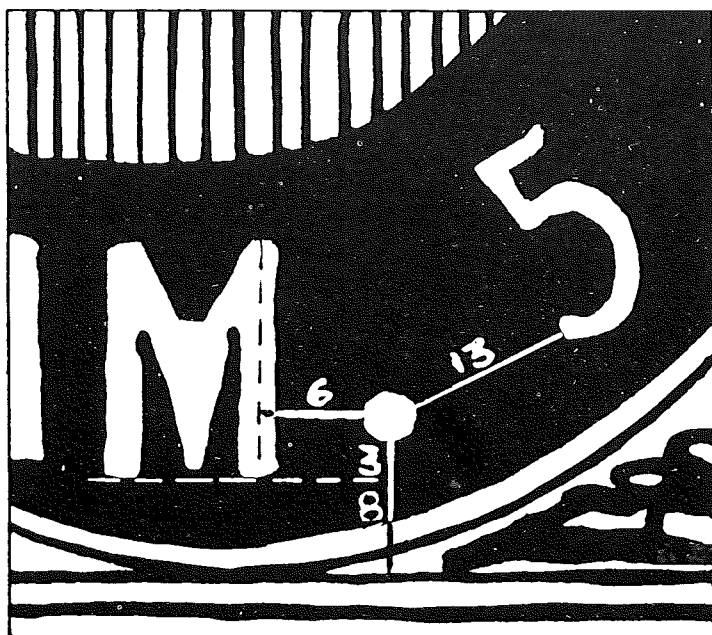

Fig. 7.

sentrum og 5-tallets bue. Se fig. 7. Ved målinger i størrelsesorden 1/10 mm, er det nødvendig med en lupe som forstørrer minst ti ganger og har en innebygget skala (linjal) gradert i 1/10 mm.

For å oppnå en optimal sikkerhet ved bestemmelse av en viss type, er det viktig samtidig å registrere karakteristiske kjennetegn spesielt i de tykke rammelinjer. Til disse regnes naturligvis også de registrerte klisjékjennetegn.

Også karakteristiske taggingsfeil eller variasjoner kan være til hjelp ved en bestemmelse av typen.

Om målingen utføres etter denne metode, kan resultatet noteres slik: 63₁₄, der 6 og 3 utgjør punktets koordinater (x, Y) og der 14 er 5-tallets avstand i tiendedels mm fra punktet. Den siste målingen kan i mange tilfeller bli avgjørende ved en særlig vanskelig bestemmelse.

Tross fingradert måling, vil man iblant erfare at det kan bli spørsmål om en halv tiendedels mm opp eller ned, hvilket kan lede til et feilaktig målingsresultat. Her har jeg konsekvent valgt å avrunde ned, dvs. at 6—3,5 noteres som 63.

Til sist kan det være på sin plass å påpeke at det alltid er 5-tallets *typiske utforming* som er det primære ved en typebestemmelse. Diverse målinger og registrering av kjennetegn i frimerkebildet er viktige hjelpemidler og kompletteringer, men av sekundær art.

Rekonstruksjon av platen

Forfatteren påviste i 1974 ved hjelp av perforeringsvarianter at utgaven besto av en enkelt plate med ti forskjellige graveringsstyper i hver vertikalrad.

For første gang vises her-

med en *rekonstruksjon* av platen, et arbeide som har pågått intensivt i de følgende år, og som har vært mulig ved inngående studier av samlinger av enkeltmerker, par, striper og blokker. De senere er svært sjeldne i utgaven, og den største vanskeligheten har vist seg å være de meget sparsomt forekommende *vertikale* enheter.

I tillegg til dette viste det seg at fire av de fem kjente blokkene uheldigvis orienterte seg i *en enhet* mot høyre margin straks under midtlinjen i arket. Se fig. 8.

Platen er rekonstruert utlukkende ved suksessive overlappinger av par og større enheter. Perforeringsvarianter har imidlertid blitt brukt som hjelp ved midlertidige posisjonsbestemmelser av nye enheter til sine respektive vertikalarader, samt kontroll. Platerekonstruksjonen inneholder 100 forskjellige typer, og det har således ikke vært mulig å påvise ekstratyper. Om-plassering av klisjeer i platen er heller ikke påvist.

(Fortsettes)

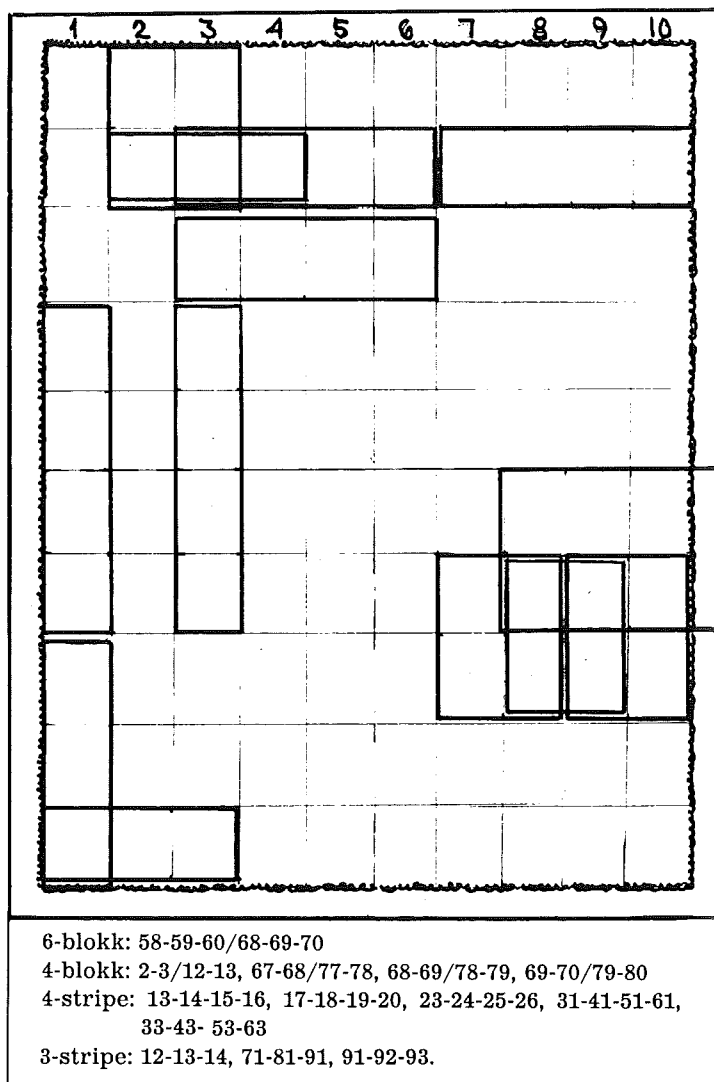

Fig. 8. NK 35. større, kjente enheter. Plateposisjoner.

BENYTT VÅRE SMÅANNONSER**Use our small advertisements****Benutzen Sie unsere Kleinanzeigen**

Et middel til kontakt med samlere i inn- og utland.

3 linjer (minimum) kr. 30,00 inkl. MOMS for norske annonsører.

For utenlandske annonsører kr. 25,00 netto.

3 lines kr. 25,00 net for foreign advertisers.

Småannonser skal betales forskuddsvis over postgiro 3597200, Boks 1031, N-7001 Trondheim.*Small ads, must be paid in advance.**Use our postal account 3597200, Boks 1031, N-7001 Trondheim.**Kleinanzeigen müssen im voraus bezahlt werden. Bitte überweisen Sie auf unser Post-scheckkonto 3597200, Boks 1031, N-7001 Trondheim.***SELGES:****F.N. postfrisk**, også Wien og Genève. Beste kvalitet og rimelige priser. Også nyhetsabo. Send mankliste til: Tom Kallevig, Munthes gate 27, 0260 Oslo 2.**SVERIGE STPL.**, postfr. og hefter selges til ca. 30/50% rab. på Facit. Portofr. lev. Prisliste gratis. Leif Holmgren, Ångsullsv. 6, S-80362 Gävle.**NORGE****. Prisliste og andre tilbud sendes mot kr. 2,50 i frimerker. VERFRIM, Postboks 622 Vinne, 7651 VERDAL.**SVERIGE stpl.,**** samt hefter selges med 30—50% rabatt på Facit, samt portofritt. Be om min fyldige samlerprisliste, som sendes gratis. Kjell Holmgren, Acktjära 6303, S-82100 Bollnäs, Sverige.**SVERIGE**, stpl.** og hefter. Fullst. prisliste omfattende samtlige merker utgitt 1855—1984 sendes gratis. Lars Ohlson, Prästgt. 24, S-25114 Helsingborg, Sverige.**USA-filateli**. Godt utvalg i brukt USA, nyhetsabo., Olympiaden Los Angeles 1984. Prisliste fra TBV-Kjøp, Postboks 88, 1851 MYSEN.**BREVKLIPP SVERIGE eller DANMARK**, nyaste vara, minst hälften storformat. 200 gr. N.Kr. 50,- portofr. Svensk pgk. 13 76 23 -5. T. Jönsson, Box 95, S-260 70 Ljungbyhed, Sverige.**UTVALGSHEFTER** fra Norge, postfr., stemplet og FDC sendes uten kjøpetvang. Ernst Olaf Lilleaas, Postboks 46, 4251 KOPERVIK.**ISLAND**, nyaste brevkliipp. 100 gram N.Kr. 160,- portofr. vid förskottsbt. Svensk postgiro 13 76 23 -5. T. Jönsson, Box 95, S-260 70 LJUNGBYHED.**UTVALGSHEFTER** fra Norden og en rekke vest-europeiske land sendes uten kjøpetvang. Ernst Olaf Lilleaas, Postboks 46, 4251 KOPERVIK.**URVAL** Sverige, Danmark, Island, Finland, BRD m.fl. utsendes utan köptvang. Låga priser. T. Jönsson, Box 95, S-260 70 LJUNGBYHED Sverige.**SAMLERE**. Ta hjem utvalg og se over i fred og ro, ingen kjøpetvang. Norge og Norden, England, BRD, Cept og Europa. Oppgi ønske. Hans Nilsson, N-2270 FLISA.**TILBUD NORGE**: NK 255-8 stpl. kr. 39,-/** kr. 36,-. NK 233** kr. 23,-. NK 356** kr. 19,-. 445-7** kr. 67,-. Be om nyeste prisl. NOR-FIL Frim.service, Boks 59, 3030 KONNERUD.**HELARK**** (FIRBL.): 605 kr. 120,- (6,-); 610 kr. 75,- (4,-); 849 kr. 675,- (60,-); K. Svanor, Elgvn. 7, 4815 SALTRØD. Tlf. 041/31 053.**Send Nkr. 500,-** also Finland mint face — recive Scandinavian used coll. cat. 10 000,-. Finnstamps, P.O.Box 57, SF-53101 LAPPENVANTA, Finland.**UTVALGSHEFTER** sendes på forespørsel. Rimelige priser. Godt utvalg Norge, Skandinavia, Europa, hele verden. Jan Birger Olsen, Sigurds gt. 2, 3250 LARVIK.**Fireblokker av Grieg** 1951 maskintesttrykk brunrød utagget kr. 200,- til p.g.k. Oslo 1998376. England i abo. kun 12% over pålyd. A. Bjørsvik, 15 College Avenue, Grays Essex, England.**Send 50 nkr.** mot 100 forskj. Islands-frimerker. Mankolisteservice. Brekkliipp, pakker og postfriske årganger. FDC. Brev. Mynt og sedler. Jon Thorsteins-son, Tjarnarstig 3, IS-170 SELTJARNARNES.**Norge**/stpl.** 1855—1960 selges i god kval. til 20—70% av HK. Service og god angivelse. Skriv idag til: Arthur Slettmo, Duevn. 16, 9014 HÅPET.**Sverige selges stpl. A, B, C delvis BB** til 60% av Facit. Sender utvalg eller bearbeider mankolister. Nils Hartung, Vangsvn. 162, 2300 HAMAR.**GRØNLANDSK BREVKLIPP**, virkelig godt med mange nyheter. AFA kr. 200,- kun nkr. 40,- portofr. ved forutbet. til Knud Jespersen, Fredriksdal allé 34D, DK-7800 SKIVE. Postgiro 6553370.**Norge** 1930/81** selges rimelig, også årssett og hefter. 30/50% rab. på HK. Be om prisliste. S. Rasmussen, Rollandslia 154, 5095 ULSET.**UTVALG ØNSKES:****Hamar FK** søker bedre utvalg — fortrinnsvis Norge, men andre land og områder er også av interesse. 10% prov. Bytteleder Harry Høgberg, E. J. Berghs veg 15A, 2300 Hamar.

Sør-Varanger FK ønsker utvalg fra Norden. 10% prov. Bytteleder Frank Davidsen, Sundelinvn. 22, 9910 BJØRNEVATN.

Drammens FK ønsker utvalg frimerker og brev fra Norden og Vest-Europa. 5% prov. og returporto belastes selger. Bytteleder Egil Fritsø, Boks 33, 3408 TRANBY.

RAUFOSS FK ønsker utvalg. Mest Norge, men også resten av Skandinavia, USA og Kina. 10% klubbprov. Utvalg returneres des., april. Bytteleder: Per Olav Østby. Rute 504, 2840 REINSVOLL.

Sandnes FK ønsker utvalg fra Norge og Skandinavia, postfrisk, stemplet, tema, motiv og brev. 10% prov., returporto belastes selger. Bytteleder Charles Alfsnes, 4332 FIGGJO.

Ringebu F.K. ønsker utvalg Norge, USA samt norske julemerker. Bytteleder Ola Hovdhaugen, 2630 RINGEBU.

Nordenfjeldske FF ønsker utvalg. Ca. 100 deltagere og stor omsetning. Kun bedre utvalg mottas. 10% prov. til klubben. Returporto (rek.) belastes eier. Bytteleder: Erling Wang, postboks 690, 7001 TRONDHEIM.

Ørsta FK ynskjer betre utval frå Noreg og Norden. Kanaløyane stempla, postfrisk Israel m/tabs. 10% klubbprovisjon. Sirkulasjonstid 2 mnd. Bytteleiar: Lars Kvalheim, 6160 Hovdebygda.

Halden FK ønsker utvalg fra Sverige, Danmark, Holland, England, USA, eldre Ungarn, telekommunikasjon, sjakk og folkedrakter. Spes. søkes bedre Norge, brev og merker samt 20 mm. 5% prov. og returporto belastes selger. Bytteleder Ton Kruithof, Atomvn. 22B, 1750 HALDEN.

SKIEN FK ønsker utvalg fra Norden, England, USA. 10% prov. til klubben. Sirk.tid ca. 3 mnd. Bytteleder Leif Kr. Wolden, Trollvn. 29, 3900 PORSGRUNN.

Stavanger FK ønsker utvalg, spesiell interesse for Norge, eldre merker, 20 mm og stempler, samt Norden og blokker Vest-Europa. Ingen provisjon, returporto belastes eier. Bytteleder Per Sviland, Sviland, 4300 SANDNES.

Aalesund FK ønsker utvalg Norge, Europa og Brit.kol. før 1936. 10% prov. Bytteleder Oddvar Jan Melsæter, Postboks 612, 6001 ÅLESUND.

Lillehammer FK søker bedre utvalg fra hele verden. 10% prov. Lillehammer FK, v/byttelederen, Boks 32, 2601 LILLEHAMMER.

BRYNE FK ønsker tilsendt utvalg. Spesiell interesse for Norge (postfrisk, brukt, stempler), Norden og Australia. Tema/motiv: Transport, oppdagelsesreiser, kart., polarpost. Ingen provisjon. Porto belastes selger. Bytteleder Georg Rosland, Steinsland, 4340 BRYNE.

Namsos FK søker bedre utvalg fra Norden, Vest-Europa, USA, Canada, Australia, New Zealand, Tsjekosl. motiv: Flagg, Blomster, Fly, Båter, Fugler, Forhistoriske dyr. Norske utvalg priset etter HK ønskes ikke. Sirkulasjonstid ca. 3 mnd. 10% provisjon til klubben. Utvalg sendes. Namsos FK, Boks 20 7801 NAMSOS. Mrk. Bytteleder.

nft

ØNSKES:

EN VELBESATT SVENSK FRIMERKESAMLING (stemplet eller postfrisk) kjøpes kontant. Årlige forretninger. Medlem OFF. Politinspektör Åke Hansson, Box 1, S-441 21 ALINGSÅS 1.

Inntil kr. 1500,- betales for brev stemplet Østfinmarken, Østfinmarkens postexp., Varangerfjorden. Frimerker noe mindre. Lars Liahjell, Boks 625, 9001 TROMSØ.

Kjøper fjærbrev samt brev og kort fra kjente nordmenn. Øivind Helland, Boks 43, 1412 SOFIEMYR.

FRIMERKERINGEN opptar nye medlemmer og søker samtidig utvalgshafter. Oppl. mot svarporto. Jan Simonsen, Grensestien 24, 1251 OSLO 12.

Til vår neste småauksjon søkes obj. fra hele verden i alle prisklasser. Send obj. med opplysninger om nr., verdi og minipriser til: Frank Steinsvik, Bringebærstien 2A, 9400 HARSTAD.

ØSTFOLDBREV søkes: Firingsstpl. nr. 84, 360, 405, 421, 504, 578, 603 og 815. Trerings: 36, 117, 347, 364 samt «BAADSTAD» og «MELLOM-DALEN». Inge Johansen, Solborgvn. 8, 1500 MOSS.

nft

BYTTE M.M.:

Ønsker byttekontakt med norske samlere. Søker Norge, Sverige, Danmark m/områder samt tema Polareksp., skip og hvalfangst. Arkadi Norinski, Box 266, SU-19607 LENINGRAD, Sovjet.

Jeg bytter/selger mine dubl. fra DDR, ČSSR, USSR, Polen og Ungarn, også mye fra Vest-Europa. Ring eller skriv til Peter M. Laugen, 7900 Rørvik. Tlf. 077/90 371.

Exchange-sell-buy. Worldwide compl.sets mint or used. Corr. in english or german. Victoria Stamp Centre, Box 71, Postal Station «N»TORONTO; Canada M8V 3S4.

nft

DIVERSE:

Kontakt med fl. tusen nordiske samlere! Spar utg. til trykking og forsendelse. Annonser i vår store høstkatolog. Kun kr. 300,- for en side. Be om fyldig

FORBUNDSKLUBBER
ALSTAHAUG OG OMEGN**FILATELISTKLUBB,**

Postboks 103, 8801 Sandnessjøen

ALTA FRIMERKEKLUBB,

Postboks 2100, 9510 Elvebakken

ARBEIDERNE FILATELISTKLUBB,

Boks 614, Sentrum, Oslo 1.

ARENDAL FILATELISTKLUBB,

Willumstad Terrasse 2, 4800 Arendal

ASKER FILATELISTKLUBB av 1976,

Bleikerollen 13, 1370 Asker

ASKER OG BÆRUM**FRIMERKEKLUBB,**

Postboks 75, 1341 Bekkestua

BARDUFOSS FILATELISTKLUBB,

Boks 7, 9201 Bardufoss

BERGENS FILATELIST-KLUBB,

Boks 846, 5000 Bergen.

BODØ FILATELISTKLUBB,

8000 Bodø.

BRYNE FRIMERKEKLUBB,

Boks 300, 4341 Bryne.

DRAMMENS FILATELISTKLUBB,

3000 Drammen.

EGERSUND FILATELISTKLUBB,

Boks 103, 4371 Egersund.

ELVERUM MYNT- OG**FRIMERKEKLUBB**

Rikard Nordraaksv. 2, 2400 Elverum

FARSUND FILATELIST-FORENING,

Boks 146, Farsund.

FAUSKE FILATELISTKLUBB,

Møllvn. 24A, 8200 Fauske.

4-SKILLING BLÅ

v/Otto Fotland, Stasjonsgt. 20B,

3040 Gulsøgen

FLEKKEFJORD FILATELISTKLUBB,

4400 Flekkefjord.

FREDRIKSTAD FILATELISTKLUBB,

Postboks 1166, 1601 Fredrikstad

FRIMERKE-RINGEN POSTHORN,

Postboks 516 Sentrum, Oslo 1.

FØRDE FRIMERKEKLUBB,

Kvernberget 6, 6800 Førde.

GJØVIK FILATELISTKLUBB

Box 212, 2801 Gjøvik.

GRIMSTAD FILATELISTKLUBB,

Boks 3, 4891 Grimstad.

HADELAND FRIMERKEKLUBB

2760 Brandbu.

HALDEN FILATELISTKLUBB,

Boks 28, Gløenne, 1750 Halden.

HAMAR FILATELISTKLUBB,

Boks 486, 2301 Hamar.

HAMMERFEST FILATELISTKLUBB,

v/ Odd A. Olsen, Mylingen 10,

9600 Hammerfest

HAREID OG ULSTEIN**FRIMERKEKLUBB,**

v/Tor Flatin, 6065 Ulsteinvik.

HAUGESUND FILATELISTKLUBB,

v/Reidar Berge, Skjensvollvn. 6,

4260 Torvastad.

HØNEFOSS FILATELISTKLUBB,

v/Sigurd Brenden

Riperbakken 16, 3500 Hønefoss

HÅLOGALAND FILATELISTKLUBB,

Boks 485, 9401 Harstad.

IBESTAD FILATELISTKLUBB,

Boks 67, 9450 Hamnvik.

JESSHEIM FRIMERKEKLUBB,

v/Arnfinn Skogheim,

Berglia 29, 2056 Algarheim

KARMØY FRIMERKEKLUBB,

Postboks 29, 4270 Åkrehamn.

KRISTIANSAND FILATELISTKLUBB,

Boks 301, Kristiansand.

KRISTIANSUND FILATELISTKLUBB,

Boks 390, 6500 Kristiansund N.

KONGSBERG FILATELISTKLUBB,

Postboks 243, 3601 Kongsberg.

LILLEHAMMER FILATELISTKLUBB,

Boks 32, 2601 Lillehammer.

LUND FILATELISTKLUBB,

4460 MØI

MANDAL FILATELISTKLUBB,

4500 Mandal.

MOLDE FILATELISTKLUBB,

Postboks 470, 6401 Molde

MOSS FILATELISTKLUBB,

Postboks 418, 1501 Moss.

NAMSOS FRIMERKEKLUBB,

Boks 20, 7801 Namsos.

NARVIK FILATELISTKLUBB,

Bjørnfjellgt. 11, 8500 Narvik.

NESODDEN FRIMERKEKLUBB,

Kløverv. 1, 1450 Nesoddangen

NORDENFJELDSKE**FILATELISTFORENING,**

Boks 690, 7001 Trondheim.

NOTODDEN FILATELISTKLUBB,

Postboks 203671 NOTODDEN.

ODDA MYNT & FRIMERKEKLUBB,

Boks 211, 5751 Odda.

OPPDAL FRIMERKEKLUBB,

Boks 75, 7341 Oppdal.

OSLO FILATELISTKLUBB,

Boks 298, Sentrum, Oslo 1.

POLARSIRKELEN FRIMERKEKLUBB,

Boks 169, 8601 Mo i Rana.

RAUFOSS FRIMERKEKLUBB,

Postboks 11, 2831 Raufoss

RINGEBU FILATELISTKLUBB,

2630 Ringeby.

SANDEFJORD FILATELISTKLUBB,

Postboks 272, 3201 Sandefjord.

SANDNES FRIMERKEKLUBB

Boks 406, 4301 Sandnes

SARPSBORG FILATELISTKLUBB,

Eilertsensv. 6, 1700 Hafslundøy.

SKIEN FILATELISTKLUBB,

Boks 211, 3701 Skien.

SOGNDAL FRIMERKEKLUBB,

Boks 195, 5801 Sogndal.

STATFJORD FILATELISTKLUBB,

Salbu, 5047 Stend.

STAVANGER FILATELIST-KLUBB,

Postboks 604, 4001 Stavanger.

STEINKJER FRIMERKEKLUBB,

Boks 1056, 7701 Steinkjer.

STJØRDAL FRIMERKEKLUBB,

Boks 46, 7501 Stjørdal.

STORD FRIMERKEKLUBB,

Boks 176, 5400 Stord.

SØR-VARANGER FILATELISTKLUBB,

Øbergvn. 20, 9910 Bjørnevatn.

TROMS FILATELISTKLUBB,

Boks 1044, 9001 Tromsø.

TRYSIL FRIMERKEKLUBB,

2420 Trysil

VADSØ FILATELISTKLUBB,

Postboks 35, 9801 Vadsø.

VARDØ FRIMERKEKLUBB,

9950 Vardø

VESTERÅLEN FILATELISTKLUBB,

8400 Sortland.

VOSS FRIMERKEKLUBB,

5700 Voss.

VÅGÅ FILATELISTKLUBB,

2680 Vågåmo.

ØRSTA FILATELISTKLUBB,

6150 Ørsta.

AALESUND FILATELISTKLUBB,

Postboks 612, 6000 Ålesund.

ÅNDALSNES FRIMERKEKLUBB,

Boks 62, 6301 Åndalsnes.

Tilsluttete klubber:

NORSK POSTHISTORISK SELSKAP,

c/o Postmuseet, Postboks 1051,

Sentrum, Oslo 1.

LANDSFORENINGEN FOR NORSKE**MOTIVSAMLERE,**

Postboks 49, 5032 Minde

NORSK FILATELISTFORBUNDS**UNGDOM,**

Postboks 875 Sentrum, Oslo 1.

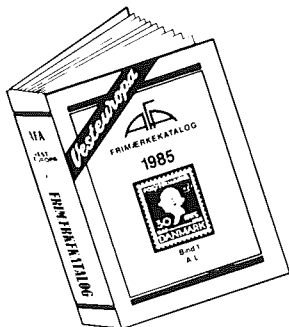
annonseprisliste og opplysninger om høstkatalogen.
Filos Frimerkeservice, Boks 119, N-5580 ØLEN.

Formidler, selger og kjøper allslags merker i alle
priskl. Auksjoner avholdes regelmessig. Utvalg sen-
des i sirk. Kontant oppgjør. Hurtig formidl. Be om
innlev. bet. og innkjøpsliste gratis tilsendt. Filas
Frimerkeservice, Boks 119, N-5580 ØLEN.

Høstauksjon i Tromsø 24/11 d.å. Det avholdes
auksjon i Tromsø overnevnte dato. Så har De ikke fått
liste over obj. så skriv til: Auksjon Nord, Box 518,
9001 TROMSØ. Tlf.: 083/85 201.

AUKSJON avholdes 17. oktober. Auksjonsliste
sendes gratis til interesserte ved henv. AALESUND
FILATELISTKLUBB, Postboks 612, 6001 ÅLESUND.

AFA FRIMÆRKE- KATALOGER 1985

NYHED VESTEUROPAS NU I 2 BIND

Bind 1 (A-L) KR. 135,00
Bind 2 (M-Ø) KR. 135,00
SKANDINAVIEN KR. 66,00
Udkom i foråret!
DANMARK KR. 62,00
FIREBLOKLISTE KR. 25,00

Fås hos Deres bog-, blad- eller frimærkehandler – eller direkte fra:

WENNERGREN-CAPPELEN A/S, Nedre Vollgt. 9, OSLO 1

NORSK FILATELISTFORBUND

Sekretariatet: Dronningensgate 15, værelse 340, Oslo 1.
Kontortid: Tir. 10-16, ons. og tor. 10-14. Tlf.: (02) 41 61 40.
Sekretær: Efrén Rebolledo, postboks 875, Sentrum, 0104 Oslo 1

FORBUNDSSTYRET

President: Paul H. Jensen, Abbedikollen 3 D, Bestum, Oslo 2
Visepresident: Arnt Ruud, Sparavollen 18, 3000 Drammen
Styremedlemmer: Johnny E. Pedersen, Gjørbyrnnan 2, 4630 Søgne, Børre Amundsen, Conrad Holmboes vei 27, 9000 Tromsø, Johnny Hassel, Ivar Welles vei 1B, Oslo 6, Torbjørn Hallgren, Ada Arnfinsens vei 10C, 7000 Trondheim, Ingolf Kapelrud, Sjøråknv. 1, 4070 Randaberg

NORSK FILATELISTISK TIDSSKRIFT

UTGITT AV NORSK FILATELISTFORBUND

Redaktør:

ERLING SJONG, Boks 2177, 7001 Trondheim.
Tlf. 07/92 01 37.

Forretningsfører:

TOR SKAUGE, Boks 1031, N-7001 Trondheim
Tlf. 07/52 18 70 (Kontor), 07/91 76 26 (Privat)
Postgiro nr. 359 7200, Bankgiro 5361.64.21928
Tidsskriftet sendes gratis til medlemmene i klubber tilsluttet Norsk Filatelistforbund.
Årsabonnement direkte i Norge og Norden forøvrig 1984 kr. 100,00
Annual Subscription to Europe kr. 115,00
Subscription outside of Europe by air mail: kr. 125,00
Løssalgspris kr. 12,00.
Småannonser (trelinjers) kr. 25,00 + moms

Opplag 8800 eksemplarer.

Tidsskriftet kommer ut med ti nummer i året. I månedene mai/juni og juli/august blir det sendt ut dobbeltnumre.
Bestillinger på tidsskrift, særtrykk, enkelte numre samt korrespondanse angående annonser, sendes forretningsfører.

Annonsepriser for 1984 norske annonsører:

1. omslagsside	kr.	1750,00	+mva
2. omslagsside	kr.	1500,00	+mva
3. omslagsside	kr.	1500,00	+mva
4. omslagsside	kr.	1600,00	+mva
1/1 side	kr.	1400,00	+mva
1/2 side	kr.	800,00	+mva
1/4 side	kr.	500,00	+mva
1/8 side	kr.	300,00	+mva

Advertising rates for 1984 foreign advertisers:

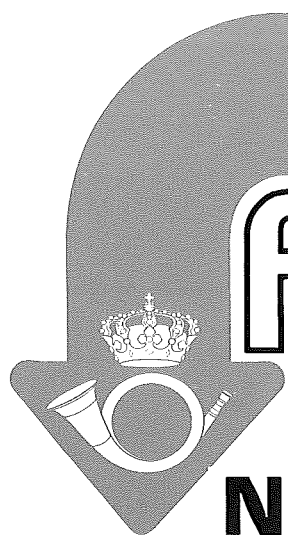
kr. 1750,00	net
kr. 1500,00	net
kr. 1500,00	net
kr. 1600,00	net
kr. 1400,00	net
kr. 800,00	net
kr. 500,00	net
kr. 300,00	net

Anzeigenpreise für 1984 die Ausländischer:

kr. 1750,00	net
kr. 1500,00	net
kr. 1500,00	net
kr. 1600,00	net
kr. 1400,00	net
kr. 800,00	net
kr. 500,00	net
kr. 300,00	net

TRYKK: ADRESSEAVISEN FOTOSATS/OFFSET 7000 TRONDHEIM
ISSN 0332-8848

Innleveringssted: 7000 Trondheim

NYTT FRA POSTEN

NYE FRIMERKER!

5.10. 1984 utgir Postverket et nytt særfrimerke i verdien kr. 2,50 (rød), tegnet og gravert av Knut Løkke-Sørensen. Foranledningen til utgivelsen er 300-årsjubileet for Ludvig Holbergs fødsel. Motivet er et portrett av Ludvig Holberg, etter et kobberstikk av J.M. Bernigeroth. Frimerket kommer i format 20,9 x 33,3 mm i ark à 50 merker, i et opplag på 9 millioner merker.

Samme dag kommer to nye særfrimerker i verdiene kr. 2,50 (rød/blå/fiolett) og 3,50 (fiolett/gul) i anledning 150-årsjubileet for Norsk Ukepresse. Motivet på 2,50-verdien er «lesende barn». På 3,50-verdien er motivet det første nummer av «Arkiv for Læsning af blandet Inhold eller Norsk Penning-Magazin — et Skrift til Oplysning, Underholdning og nyttige Kundskabers Udbredelse». Heftet, som utkom i 1834 på H.L. Winthers Forlag i Christiania, regnes for å være det første ukeblad i Norge.

Frimerkene, som er tegnet og gravert av Knut Løkke-Sørensen, kommer i format 27,3 x 20,9 mm i ark à 50 merker. Opplagene er henholdsvis 9 og 3 millioner merker.

Begge frimerkeutgavene trykkes i ståltrykk i Norges Banks Seddeltrykkeri på fosforescerende papir fra Harrison & Sons Ltd.

XX 0076163
NAALSUND KARIN

A131

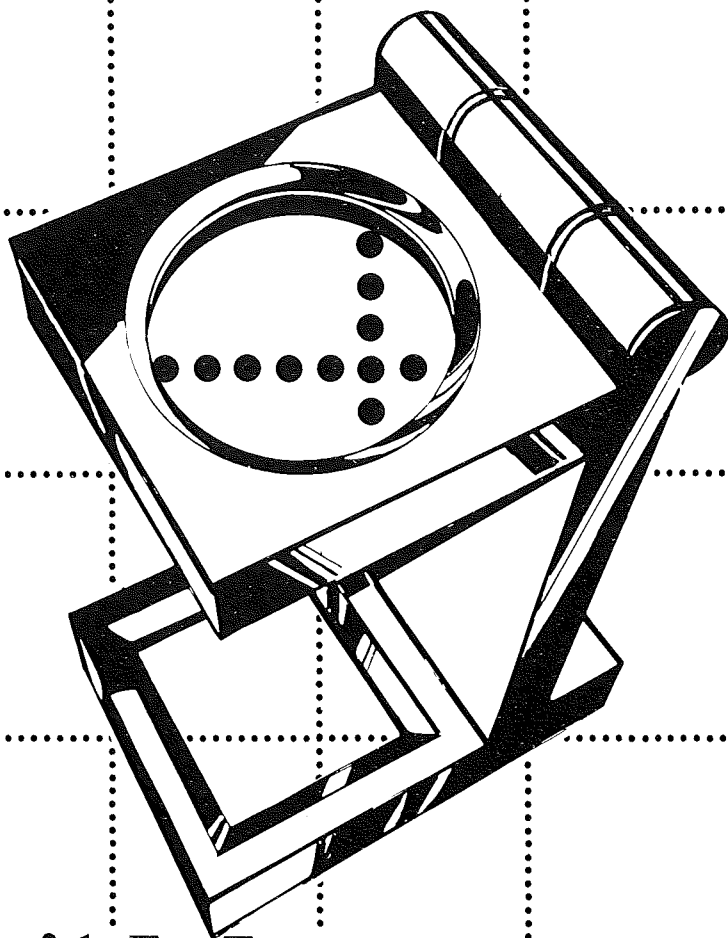
14

1458 FJELLSTRAND

Adresseforandringer innmeldes for
direkte-abonnementter til

NFT's forretningsfører
Boks 1031
7001 Trondheim

For klubbmedlemmer til vedk. klubb
Gebyr kr. 1,00 vedlegges i frimerker

•Emil Moestue as•

GRAFISK INDUSTRI
Postboks 342 Sentrum
Oslo 1